

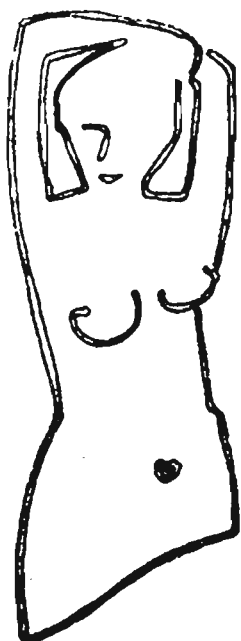
talaia

agrupació
excursionista
VILANOVA I LA GELTRÚ

BUTLLETI PER ALS SOCIS

GENER-FEBRER-MARÇ 90

Mercè

SALÓ DE BELLESA

D.N.I. 77.076.129 R

C/ Gas, 9 / Tel. 815 45 00

Josep Coroleu, 101 / Tel. 815 68 09

08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

vian V
esports

Providencia, 29 ☎ 8939770

VILANOVA I LA GELTRÚ

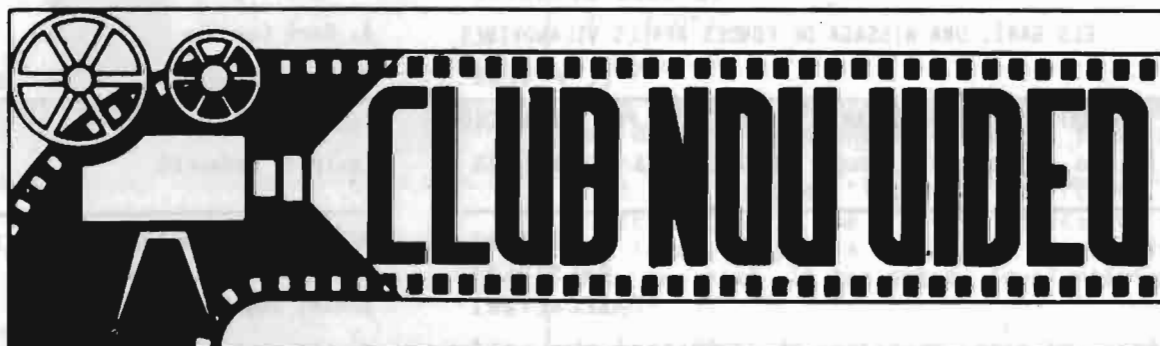

CAVAS

Ferret

GUARDIOLA DE FONT-RUBÍ

MAS DE 8000 TITULOS EN VHS

Francesc Macià, n.º 79, esquin. Doctor Fleming. Vilanova i la Geltrú

T.V.

ORDENADORES

VIDEOS

MONITORES

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

C/. Comerç, n.º 4
Tel. 893 12 57
VILANOVA I LA GELTRU

Butlletí per als socis - N.º 227

GENER-FEBRER-MARÇ 90

SUMARI

EDITORIAL - COMIAT	Salvador Butí
MORÍ AMB LES XIRUQUES POSADES	Josep Blanes
EL MEU ONCLE, EL JOAN	Vicenç Carbonell
L'ENDEMÀ	Toni Sagarra
EN UN INDRET DE L'ANTIGA MARCA...	Antoni Ordovàs
EXPEDICIÓ A L'AVENC DE LAS PASADAS (LM-1)	Juan-José Melgarejo
II CAMINADA POPULAR DE VILANOVA	Josep Blanes
EXPEDICIÓ PATAGÒNIA 89	Àngel Vedo
GR: AL CANIGÓ, PAS A PAS	Blanca Forgas
OPERACIÓ SALAMANDRA 90	Josep Julià
UNA NOVA SECCIÓ: BÀSQUET TALAIA	Jordi Burcet
CRÒNICA DEL COTARRO TALAIENC	Equip de Redacció
NORMES PRINCIPALS DEL REFUGI BALDRIC	
EL GRAN DESASTRE	Josep Voltà
ELS GARÍ, UNA NISSAGA DE FONDES ÀRRELS VILANOVINES	A. Garí Corella
EL PIULAR	Vicenç Carbonell
APUNTS DE LA XXXII MARXA D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ	Toni Sagarra
NOTÍCIES I COMENTARIS	Equip de Redacció

EDITORS	AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA
PRESIDENT	Salvador Butí i Papiol
SECRETARI	Antoni Sagarra i Mas
REDACCIÓ BUTLLETÍ	Secció de Cultura
DIRECCIÓ I MUNTATGE	Josep Blanes
EDICIÓ I PUBLICITAT	Blanca Forgas
	Oriol Ventosa
	Virtut Castro
	M. Carme Barceló
	Joan Virella
	Vicenç Carbonell
	Josep Voltà
	Toni Sagarra
PORTADA:	GRÀFIQUES LLOPART
Foto: Expedició Patagònia 89	c/ Sant Antoni, 63
Glacià i Laguna de Piedras Blancas	Sant Sadurní d'Anoia
Al fons, a l'esquerra: Agulla Mermoz	
i Agulla Guillaumet	
EQUIP DE COL·LABORADORS	
IMPRESSIÓ	

COMIAT

Ara, en el moment del comiat, m'agradaria recordar aquella excursió per dintre la riera de Canaletes, l'incertesa megalítica a prop del turó de la Pòpia, aquelles capades de morro que vam descobrir un diumenge al matí a la Vall d'Olèrdola i que et varen fer tanta il·lusió, aquell Congrés Excursionista a Terrassa o aquell avenc a prop del Foix.

M'agradaria parlar de roques singulars, de la temperatura de l'aigua de les fonts del Berguedà, de la vegetació del fondo del Tro i de la Vall d'Aran...

Però seria del tot impossible, perquè són tan-tes les coses que hem compartit!

Potser serà millor recordar el teu profund coneixement del Penedès, la teva mobilette, les excursions a peu de l'Institut d'Estudis Penedesencs, el teu costum de no esmorzar mai a muntanya, les caminades populars de Vilanova, la forma com t'enfadaves per Carnaval, els teus articles i comentaris al butlletí i al Vèrtex, els teus crits de "barretinaires" i "esgarrapamuntanyes", el teu arxiu fotogràfic de Gósol.

Has compartit amb nosaltres tantes hores de camí que cada revolt ens retornarà la teva imatge.

T'hem admirat, escoltat i seguit, ens hem divertit al teu costat, mai el teu nom podia faltar en el Sermó ni en les poesies dels Jocs Florals.

T'enyorarem.

Però abans d'acomiarar-nos definitivament, he deixat intencionadament per al final mencionar la Marxa, aquesta Marxa que està i estarà per sempre lligada al teu record. Per la teva vida, ja que t'hi vas dedicar de forma total, i per la teva mort, perquè fins i tot en això li has estat involuntàriament fidel.

Serà difícil de continuar sense tu, però per sort hem compartit una colla d'anys juntament en el món dels vius i ens has ensenyat suficientment perquè sigui possible fer perdurar la teva obra.

Els excursionistes de la teva Talàia t'enyorarem molt.

Salvador Butí i Papíol

(Llegit moments abans de l'enterrament de Joan Virella i Bloda, el 13 de març de 1990)

EL
DARRER
ADEU

MORÍ AMB LES XIRUQUES POSADES

I malauradament era veritat. No ens ho acabàvem de creure, en Joan Virella va morir, però, en acte de servei. Sí, com a militant al servei de l'excursionisme i del país. Perquè, evidentment, ell sí que fou un excursionista i un patriota, d'aquells autèntics. Ell sabia perfectament que la millor manera de servir i estimar la nostra terra era coneixent-la, esbrinant els seus orígens, els seus mots i la seva història, els seus camins i les seves cases i tota la seva geografia, tocant-la d'aprop, trepitjant els corriols o saltant per les carenes. I no sols acumulava la seva sapiència en un ordenadís sim arxiu, sinó que allò li servia per transmetre aquells coneixements a tots els qui el coneixíem.

Efectivament, en Joan fou un gran comunicador de la cultura de casa nostra, sobretot pensava sempre en deixar constància escrita d'allò que ell havia copsat, especialment de les notícies, que

passaven desapercibudes per la majoria de nosaltres i que feien referència a desgavells geogràfics o fins i tot a actuacions administratives on es posaven de relleu errades històriques.

Aquest Butlletí de la Talaia, el qual m'honoro en dirigir, és un fidel testimoni dels seus innombrables escrits. Puc dir amb tot el sentiment de l'ànima que no sols he perdut un excel·lent amic, sinó també el principal suport d'aquest butlletí. Ell m'encoratjava i m'assessorava quan no trobava articles per omplir aquestes planes, i si tant convenia rondinant ben cordialment m'afegia algun escrit més. Ell, igual que jo, n'estàvem convençuts, que tot i no tenir importància transcendental el nostre Butlletí havia de fer-se ressó de tot allò que importava a l'excursionisme vilanoví i que allò que fèiem era escriure unes pàgines més de la història del país, de la ciutat i d'aquest heterogeni moviment que és l'excursionisme.

Pocs anys després de néixer el Butlletí l'any 1957, en Joan s'incorporava com a col·laborador. Fou l'any 1960 quan sorgí el seu primer article "Creus de terme vilanovines" i que malgrat que les circumstàncies del "si-us-plau-per-força" gairebé obligaven a escriure en castellà, ell en prescindí -fora d'alguna rara excepció- i es dedicà a utilitzar allò que les autoritats del temps denominaven "lengua vernàcula".

Penso que en podríem omplir un llibre de la seva vida i de les seves anècdotes, però cal que no m'estengui més. Entre tots hauré d'omplir el buit que ell ha deixat. El millor homenatge serà tenir-lo en el record exemplificador.

A l'hora de morir anava calçat amb aquest símbol, quasi mític i tan excursionista com han esdevingut les velles xiruques. Descansa en pau, Joan!

Josep Blanes

EL MEU ONCLE, EL JOAN

Ens portàvem vuit anys, érem com germans; havíem jugat junts, havíem treballat junts i havíem fet excursions junts, durant molts anys.

El Joan era un home autodidacte. Sense haver fet estudis superiors, posseïa una base cultural àmplia, i aquesta cultura la va fer llegint i caminant molt.

Era modest, però fou un gran col·laborador: amb "Els castells catalans", amb la Talaia, amb l'Institut, ...

Vilanova i La Geltrú les coneixia "carrer a carrer", i la resta de la nostra comarca, el Penedès, l'havia recorreguda "pam a pam". Més de quatre geògrafs haguessin volgut tenir els coneixements que el Joan tenia de les contrades penedesenques.

Però, a més, era un gran admirador del Pirineu i del Prepirineu, en especial de la Vall d'Aran, de la Cerdanya i del Berguedà. Amb ell havia pujat a l'Aneto, la Pica d'Estats, el Besiberri i el Montardo, ...

Havíem discutit tota la vida, però no podíem passar l'un sense l'altre.

He perdut l'oncle, he perdut un germà, he perdut un amic. La muntanya me l'ha pres. Resti en pau el meu oncle, el Joan.

Viceng

Onze de març de 1990

L'ENDEMA

Te n'has anat. Ens has deixat sense el teu guiatge. I has escollit l'hora més assenyalada, en el dia de l'any més volgut i apropiat, en l'edició de la Marxa més transcendental... Els companys de la Talaia hem sentit el tribut indefugible de la mort del mestre quan aquest es trobava encara en la plenitud física i amb una renouada passió publicista. Tantes coses que et quedaven per explicar i ens has deixat a mitges.

Particularment, Tú has marcat la meua vida, i ho expresso així, dins l'amplitud més extensa del mot. L'existència sol ser un seguit d'etapes desiguals que es van consumint, a poc a poc, mentre hom va agafant l'experiència necessària per apreciar millor tots els conceptes que l'envolten. Si bé el bàsquet va omplir uns quants anys de la meua infan-

tesa, després vaig trobar en les sardanes l'ambient amical que hom cerca en la joventut; el col·leccionisme m'ha atret sempre... però l'excursionisme em va començar a apassionar de més gran gràcies a Tu. Al teu costat he volgut sempre sentir-me alumne; al teu costat he apreciat el ressó perceptible que m'han desvetllat les teves ensenyances, i també, al teu costat, he trobat el desig de recórrer i estimar la terra que trepitjo, valorant els encants naturals i l'obra de la mà de l'home. Tantes sortides he tingut la sort que féssim plegats que no podré sortir a la muntanya sense recordar-te. I en seré feliç de fer-ho...

Una de les teves darreres reflexions m'ha fet meditar. Deies: "hi ha gent que sempre li passen coses, sempre en tenen una

per explicar; en canvi, n'hi ha d'altra que mai no els passa res, mai troben res que sigui noticable". Però tants detalls i tantes subtilitats podria contar que un llibre n'ompliria. Com n'eres d'a passionat en alguns aspectes i quines rareses servaves en d'altres! Però la teua transparència i espontaneïtat agradaven a tothom. No crec que haguessis tingut mai un enemic perquè tota la gent s'ho passava bé en la teua companyia.

Ara ja no podem fer junts aquell article sobre la Marxa d'aquest any que havíem acordat enviar a la revista Vèrtex. Ja no hauré de venir més al taller i interrompre't en el treball perquè em donis el teu parer sobre un dubte toponímic. Amb el temps oblidaré el teu telèfon... i és que et necessitava tant!.

Amic meu, m'has deixat, però, l'estímul de la superació.

el Toni

EN UN INDRET DE L'ANTIGA MARCA...

A Joan Virella i Bloda

Un matí de març. Un dia de sol en les àcaballes de l'hivern. Un paisatge de discreta fragositat en l'hora primerenca. Sense gaire remor el riu et remuga pel fons de la vall, amb minvat cabal per l'escassetat de pluges. La boira segarrenca, freda i enganxosa, no ha fet acte de presència. Deu romandre en les terres altes de la depressió central. Vora l'aiguabarreig d'humils afluents del Gaià, Pontils, un poblet aclofat a redós d'un tuonet, va desemperesint-se. Poca gent hi queda. Passaren les centúries i avui ja no s'hi sent l'aldarull de l'escomesa sarraïna. La ratlla de l'antiga Marca solament és un record de fa mil anys.

Però no! Aquest matí un nou exèrcit s'ha atansat a la vall i cerca l'entrada del poblet que ja no ofereix cap resistència. Tampoc n'oposaria perquè ara tots els bàndols són gent de pau, provinents de diferents cantons del Principat. I a més el castell és derruït.

Aquesta nova host no du armes d'atac, sinó tan sols un tallant per llescar el pa i unes sabates adequades per iniciar una caminada. I com no!, l'insubstituïble motxilla amb alguna vianda, roba d'abric i uns plànols per no perdre's per la contrada. És a punt de començar la XXXII marxa excursionista de l'A.E.Talaia.

Enmig de l'atragament dels preparatius, xerradisses, acudits i somriures comencen a sortir els organitzadors. Aquest any, com d'altres molts, el capdavanter és en Joan. Ha dedicat nombroses hores cercant, refusant, escollint, perseverant fins a donar cohesió a la ruta elegida. La pregonia inquietud i estima del país l'han dut a aprofundir la coneixença d'indrets que ens haguessin passat desapercebuts. Amb minuciositat esbrinar ha elaborat l'enumeració escaient per oferir als marxadors la imatge d'un temps remot. Fent servir un pulcre estil i acurada forma, ha investigat la història i la puresa de la toponímia local. El seu caràc-

ter tolerant i bonhomí el fa entendre's amb tothom. La gent hi col·labora. És una comesa que du maldecaps, responsabilitat i neguit perquè tot surti bé.

Ja fa una estona que en Joan, seguint l'itinerari, va distribuïnt els controls de la cursa. La competició sense adversaris, l'host d'excursionistes ja ha encetat la caminada. Però de sobte, prop del relleu d'una carena, en Joan es desploma a terra. Els seus companys d'aquell moment fan esforços per reanimar-lo, però és endebades. El bon company i amic és mort. Tothom queda consternat, esglaiat i la cursa es dóna per suspesa. El destí indesxifrable se l'ha endut en plena acció, en un afer que tant li plaïa, sadollat per la muntanya, com un adalid de l'edat mitjana adargant la terra de l'aspra Marca. I així com en un fet d'antiga gesta el tindrem recordat.

Antoni Ordovàs

març 1990

EXPEDICIÓ A L'AVENC DE LAS PASADAS (LM-1)

San Roque de Riomiera - Santander

Aquesta expedició és potser la sortida més meditada i més preparada de l'any, ja que és un Avenc amb molta aigua, molta verticalitat i amb un gran nivell tècnic.

L'avenc s'anomena concretament (L.M.I), LM són les inicials de (la Muela) i I la cavitat amb més interès de la zona i dels entorns. Es troba a 949 m altitud la qual cosa significa una altura bastant considerable a nivell climatològic, i la seva profunditat és de -567 m.

La sortida de Vilanova i la Geltrú es va realitzar el dia 6 de novembre i ens hi vàrem quedar fins el 10. El dia 6 va sortir el primer grup, que constava del Siscu, el Juanjo, el Pedro, l'Esteban, Chus, Mia, Pitu, Manel i Jaume. I un dia més tard va sortir un segon grup format pel Mam, Vicenç i Roper.

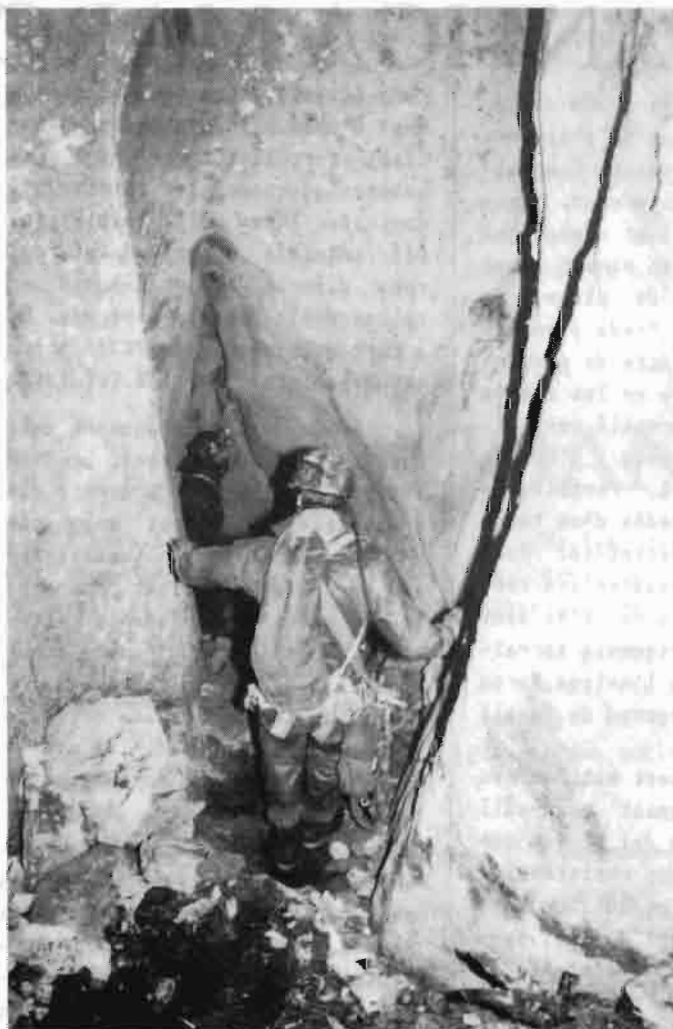
L'equip es va dividir, lògicament, en tres grups: l'equip punta: Mam, Siscu i Juanjo. L'equip de recolzament: Roper, Mia i Jaume i l'equip de superfície: Pitu, Esteban, Chus, Pedro i Vicenç. Un altre membre del grup va baixar d'equip punt: el Manel.

Sortíem doncs el dia 6 pel matí i vam arribar cap a les 3 de la tarda en un poblet proper a la cavitat, San Roque de Riomiera (Santander). Vam anar a fer una beguda i ens vam disposar a pujar fins a un refugi que ens deixava molt a prop de la cavitat, amb foc i un sostre per poder dormir en unes condicions que aquesta expedició requeria.

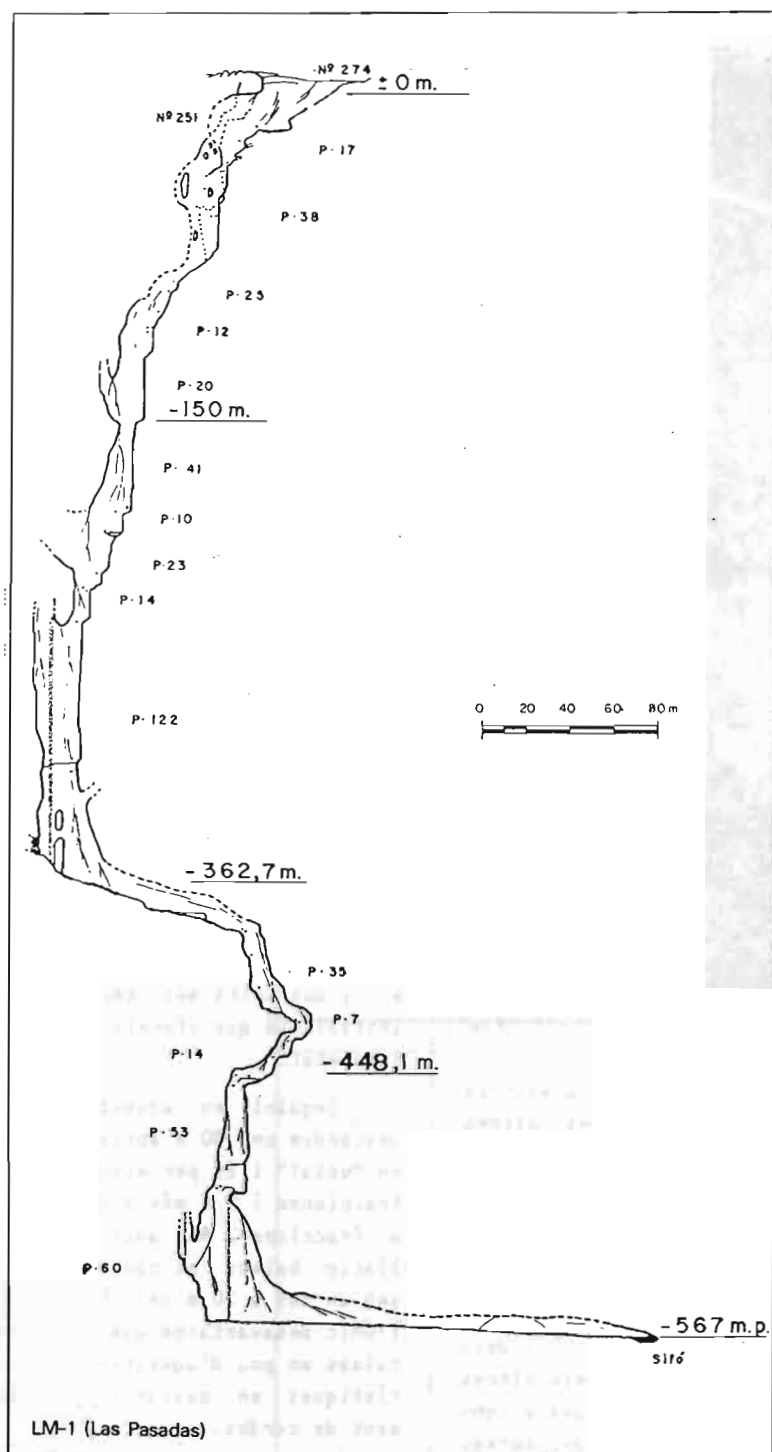
L'aproximació des d'on ens deixava el cotxe fins al refugi era d'una hora i mitja, aproximadament. Carregats amb les nostres motxilles corresponents, vàrem emprendre l'ascens cap a les 4 de la tarda i vàrem arribar-hi aproximadament a 2/4 de 7. El temps era esplèndid, però l'aigua escassejava en aquella zona. Segons ens va dir un pastor que vàrem trobar, feia uns vuit mesos que no plovia. El paisatge, així i

tot, tenia aquell encant tan especial que es troba al nord d'Espanya.

Vam descarregar el material en el refugi i la nit va caure sobre La Muela. Vàrem netejar una mica el refugi i vàrem encendre un bon foc. A baix, en els cotxes, havíem deixat bastant material ja que representava moltes motxilles, molts metres de corda i molt de menjar. L'endemà, l'equip de superfície va anar a buscar-

Las Pasadas.
Entrada a l'avenc
(Foto:
Manuel Soriano)

nar i comentem la jugada; després d'una bona estona arribem a l'acord de baixar-hi aquella mateixa tarda.

L'equip consta del Mia, el Jaume i el Juanjo. La seva missió és fer la instal·lació fins a -240 m p i deixar la resta de material per instal·lar fins a -567 m p; entre tota aquesta corda cal comptar-hi el carbur i el menjar per a la resta de l'equip.

Ens disposem a entrar, el Juanjo installa tots els pous, mentre el Mia i el Jaume van baixant (per cert molt carregats). El primer pou té 17 m de profunditat, és bastant estret i té moltes i molt perilloses pedres a la seva base; el següent pou és una vertical de 38 m de profunditat de considerables dimensions. (Cal destacar que aquesta gran cavitat està "cosida" amb un gran nivell tècnic, per la qual cosa en cap moment l'aigua et cau en forma de cascada). Una altra cosa digna de destacar és la seva increïble verticalitat (pous encadenats l'un darrere l'altre, pràcticament tota l'estona penjats de la corda). El tercer pou és una rampa de 25 m de gran perill per les pedres que hi ha a la capçalera i les mostres d'erosió són considerables, ja que en època de màxima activitat, l'aigua baixa a pressió (un gran risc) i desemboca en una vertical de 12 m amb un passamanys per evitar la gran caiguda d'aigua que forzosament deu baixar en èpoques de crescuda. Després del passamanys hi ha un spit a la paret del davant i baixem uns 11 m en "aeri".

observar-la. El Mia es queda a fora i el Siscu i el Juanjo daval·len un tram a grimpada i arrossegant-se per un pas molt estret, que en un gir molt sobtat ens situa en una petita sala. Baixem una mica més i arribem (sense ajuda de material) al que suposem que és el final, raó per la qual pugem i seguim buscant. Ja n'estem farts i tot fent camí trobem uns pastors i ens acompanyen fins a la cavitat (L-M-I). Finalment la trobem! Entre naps i cols i xirivies ja s'ha fet l'hora de dinar. La resta de l'equip ja ha pujat el material. Acabem de di-

lo. Dia 7, un dia radiant de sol. L'equip de superfície va a buscar el material i mentre, Siscu, Mia i Juanjo ens disposem a localitzar l'avenc (L.M.I). Hi vam passar molta estona remuntant la muntanya, ho vam mirar pràcticament tot. Després d'una hora i quart aproximadament, localitzem la possible entrada d'una cavitat, amb una petita aport. hídrica a la paret de la roca i un forat per on podíem passar, però anàvem amb desconfiança ja que les dimensions de la dolina no eren tan petites com aquesta en què estàvem, però de totes maneres ens disposàrem a

Caus a la planta del pou de 12 m i et trobes a la capçalera d'un pou de 29 m amb les parets molt llises a causa de l'erosió tan forta produïda per l'aigua. Quan arribes al fons apareix l'entrada d'un dels pous més espectaculars de "l'avenc", la boca de forma allargassada i l'amplada de mig metre escàs. S'obre en campana després d'un fraccionament i fas 41 m de pou en "voladís", amb una espectacular vista del gran pou i arribes a la seva planta, ampla i espaiosa. Això et situa a la capçalera d'un altre pou petit de 10 m amb una instal·lació natural i un spit a un metre

Las Pasadas.
Penjats per
al descens
(Foto:
Josep Aguadé "Mam")

i mig aproximadament. S'arriba a un altre espectacular pou de 23 m en "volat" que per a instal·lar-lo hom es veu en un destret a causa de l'equilibri. Es baixa a aquest pou i s'arriba a una gran "marmita" on el Mia, el Jau-me i el Juanjo es disposen a fer reposició de carbur i a menjar alguna cosa, deixant instal·lat ja el següent pou per quan baixi l'equip punta amb el corresponent material necessari per instal·lar la resta de l'avenc. L'ascens sense material resulta un gran plaer ja que s'havien baixat sis "far-cells", 5 de corda i 1 de carbur i menjar. Durant l'ascensió es van fer alguns fotografies i en el descens també se'n van fer, per suposat.

Vàrem acabar bastant tard i ens en vam anar a dormir. El treball d'avui havia finalitzat. El dimecres dia 8 l'equip que havia baixat el dia anterior es disposa a descansar una mica i a fer un bon esmorzar i per aquest mo-

tiu baixem al poble la majoria de l'equip mentre que els altres es queden a dalt. Un cop en el bar, apareixen el Mam i els altres tres membres de l'equip i ens expliquen que han tingut un incident a la carretera provocat per la boira i que per això havien arribat en retard. Dos dels que venien es queden i els altres dos marxen cap a Vilanova a conseqüència de l'avaria del cotxe.

Acabem l'esmorzar-dinar i emprenem la pujada. Després del llarg "sofriment" de l'ascensió arribem al refugi. Passem l'estona conversant, explicat acudits, fent broma... Ja se sap, coses d'aquestes que es fan en circumstàncies semblants, i com que no acaba de fer-se de nit omplim el temps en el sopar i fem plans per a l'endemà. Arribem a la conclusió que baixaran al (L-M-I) tres de nosaltres, el Manel Soriano, el Francisco José Melgarejo i el Juanjo Melgarejo, amb el corresponent equip de recolzament, Jordi Torres i Josep M. Inglada, i

també, és clar, l'equip de superfície. L'entrada a la cavitat es farà demà al matí.

Dijous dia 9. Es preparen els trastos, tot el material personal, mentre el Xus fa la filmació de vídeo fins al primer rap-pel del pou.

Un cop ben esmorzats, ens n'anem cap al (LM-I), és a dir, cap al "mata-hombres", a causa de la seva verticalitat i començem el descens dels primers pous fins arribar a -240 mp. A la boca del pou, abans de començar, havíem decidit que l'equip de recolzament ens esperaria al cap de dues hores a la cota -240 mp per ajudar-nos a desinstal·lar la cavitat.

Quan arribem al pou de 14 m, a la cota esmentada abans, instal·lem un spit que et deixa en "aeri" a la capçalera del gran pou "Tiger bich" de 124 m de vertical. Un spit et situa a la boca del gran pou, reassegurada amb la que ve de dalt del pou de 14 m, i dos spits més completen una instal·lació que ofereix una certa seguretat.

Seguint en aquest gran pou descendim uns 80 m aproximadament en "volat" i és per això que aquí fraccionem i 2 m més avall tornes a fraccionar. Amb aquesta instal·lació baixes al pou tan immens amb un nus a 30 m del sòl, que és l'únic desavantatge que tens quan baixes un pou d'aquestes característiques en passar un empal·lament de cordes.

El gran pou és un tub totalment rodó que a mesura que vas baixant s'eixampla més, amb una gran xemeneia lateral, on el degotall és constant.

Un cop a la planta del gran pou, ens disposem a tirar unes quantes fotos. La planta del pou ens situa en un llarg, estret, repugnant i esgotador "meandre" que, un cop passat, ens situa en un pou de 35 mp, amb un replà a -15 m aprox. i davalles la part restant per un pou espectacular a causa de l'erosió. Arribats a la planta, seguim una mica de "meandre", ja totalment destros-

sats físicament, i baixem al pou més estret de la cavitat (molt difícil d'instalar), de 7 m de profunditat. Un cop a la seva base, decidim de menjar una mica de calories. Després comencem a baixar en el pou de 7 m o en el de sota, de 14 m, no ho recorde exactament. Era tot un drama, ja que "el petate" que pujava es va enganxar i en comptes d'avançar retrocedíem, fins que vam arribar a superar aquest maleït pou. Així la cota establerta fou de -448mp o -462 mp aproximadament. Només quedaven ja dos grans pous de 53 i 60 m respectivament, fins a un sifon terminal a la cota -567 mp.

Quan vam pujar al gran pou, els dos membres de l'equip de recolzament, el Roper i el Mia eren

allà. Immediatament vàrem fer un "polipasto" a la boca del gran pou de 124 mp i vam pujar amb l'a juda d'una politja, la corda i els 3 farcells que hi havia a baix. El Mia i el Roper desinstallen els -240 m de pou i l'equip punta, amb un farcell cadascú pugem de mica en mica els altres pous. De primer anava el Manel, de segon el Siscu i de tercer el Juanjo, i darrera, com hem dit abans, els dos membres de l'equip de recolzament, el Mia i el Roper

Quan sortírem de la cavitat, jo, personalment, no em creia que havia posat els peus en terra ferma. El Jaume Miravent i el Pedro Melgarejo ens van estar esperant amb l'Esteban i altres membres de l'equip de superfície a

la sortida, amb un grau de deshidratació bastant avançat, però ara ja amb els nostres companys allà fora la cosa canviava. Vam sortir amb una boira espessa molt tard, ja de nit, i vam anar a dormir.

L'endemà, ben descansats, l'equip es lleva tard i es prepara tot el material per baixar al poble. Ho fem per aquell camí de cabres, de fort pendent, i tot seguit entrem en el bar. Ja ens tocava! I un cop allà ens atipem com uns lladres i comentem la gran proesa. Una bona estona després, fem el retorn cap a casa. El nostre treball ha estat satisfactori, profitós i ha resultat una gran experiència, amb un gran treball fotogràfic i una gran filmació de vídeo.

Juan-José Melgarejo

SETMANA CULTURAL DE SANT JORDI
actes del 18 al 23 d'abril de 1990
dia 18, dimecres, a les 8 del vespre, al local social EXPEDICIÓ PATAGÒNIA 89 a càrrec dels membres de l'expedició A. VEDO i A. OLIVIER G.E.A.M.
dia 19, dijous, a les 8 del vespre, al local social PINZELLADA LITERÀRIA junt amb projecció de diapositives "ELS 500 ANYS DE TIRANT LO BLANC" xerrada-col·loqui a càrrec d'Àngels Parés
dia 20, divendres, a les 8 del vespre, al local social "ASPECTES I REFLEXIONS SOBRE LA GUERRA CIVIL A VILANOVA I LA GELTRÚ" conferència a càrrec de F.X. Puig Rovira
dia 21, dissabte, a les 8 del vespre, al local social inauguració d'una exposició de "CARTELLISME A VILANOVA DURANT LA DÈCADA DELS 80" presentada per Xavier Capdet
dies 22 i 23, diumenge i dilluns, a la Rambla Principal PARADA DE LLIBRES Excursionisme, Muntanya i Medi Natural

Fent
Camí

II CAMINADA POPULAR DE VILANOVA

Enguany, i amb el lema de "Caminant cap als orígens", el passat 28 de gener engegàrem la II Caminada Popular de Vilanova. Si ho recordeu bé, l'any passat motivava la Caminada el Mil·lenari de Catalunya, i ens acostàvem al Castell de Ribes per indrets que depassaven els mil anys d'història. Aquesta segona edició també va lligada a la nostra història, ja que vam anar a tocar el Castell de Cubelles del qual depeníem els vilanovins, que, tot emancipant-se de la tutela de la Geltrú, s'establien a l'altra banda del torrent de la Pastera.

Però, i si comencéssim el camí? Molt aviat, prop de les nou del matí, a la confluència dels carrers Tarragona, Guansé, Estudis i Sant Magí, a la popular placeta de Capdecreu, anaven arribant una munió de caminaires de totes les edats: iaïos de la tercera edat que anaven més eixerits que algun grupet de joves mig adormits, matrimonis amb tota la família al darrere, fins i tot algun ganàpia encuriós per saber com era l'entorn de Vilanova, colles d'amics de qualsevol edat, fins nanos il·lusionats en participar en allò que ells creien que era una cursa a veure qui arribava primer... Les darreres inscripcions encara es van fer a la Plaça mateix, mentre repartíem l'opuscle que relata tot l'itinerari, fins que comptaren 425 participants.

Tres coets donaren el senyal per començar a enfilar, com una allau, el carrer Guansé fins als Esbarjos, tombant per la Central Elèctrica i seguint el camí dels Escalons. Miràvem enrere i, francament, feia goig de veure aquella processó de caminaires, on tothom xerrava amb els companys de camí, esplaïant-se en contar

A punt de sortir a la Plaça de Capdecreu (Foto: F.Casas)

La sortida pel carrer Guansé cap als Esbarjos (Foto: F.Casas)

Joan Virella (†) explica la història dalt del Juí del Moro (Foto: F.Casas)

les seves coses, cofois i amb ganes de saludar a tothom. Fins i tot veiérem amics que feia mesos que no trobàvem. Una ocasió molt positiva per retrobar aquestes velles amistats. El diàleg, la conversa i l'intercanvi d'idees és potser una de les característiques principals d'aquesta Caminada, que es complementa amb el saludable exercici de caminar i el no menys necessari exercici de conèixer la història dels voltants de casa nostra.

Hem passat per sota el pont de la Variant i hem deixat l'entrada del Mas de la Plana, i arribem a la carretera de la Plana, just davant de la masia de la Bassa de Creixell, on ens reagrupem per continuar per aquesta carretera, que ocupa el que fou l'antic camí-ral, deixant a l'esquerra les granges del Piular i a la dreta una bona colla d'horts familiars esdevinguts una urbanització càdica.

En creuar la carretera de l'Arboç, la guàrdia municipal vilanovina regula el trànsit a fi que els caminaires puguin travessar tots a l'altra banda, col·laboració que aprofitem per agrair-los des d'aquestes planes del Butlletí.

I seguim pel Camí-ral fins que arribem a La Turbina, on tothom s'escampa per poder esmorzar. El vell edifici és tafanejat i hom s'interessa per l'antiga fàbrica de gel o per l'anterior bomba de transvasament d'aigua del dipòsit de l'Aigua Vella. Però, tancat i mig enrunat, no és possible veure'n més que l'exterior.

Després de prendre café al bar, ens reagrupem altra vegada i continuem cap als Sis Camins, avui totalment desconeguts per les construccions d'habitatges i per les destruccions dels marges que conformaven els camins. La gran majoria de participants gairebé desconeixien aquests indrets tan propers a Vilanova i se'n feien creus d'aquell laberint de carrers i edificacions que han sorgit com bolets. Deixem aquesta zona urbanitzada i travessem el Fondo de Somella, d'on iniciem una curta pujada fins al turó del Juí

Els grallers i el gegant Charlie Rivel acomiaden els caminaires (Foto: F.Casas)

del Moro. Més avall quedava la urbanització de Santa Maria. Mentre, tots els participants s'anaven agrupant dalt del turó, potser esbufegant una mica per l'única pujada seriosa que hi havia en el recorregut. Allí, en Joan Virella ens explicà la llegenda de "Lo juhí del Moro", extreta del llibre "Set contalles del temps vell", referida al nom d'aquell indret, però que no té res a veure amb el seu nom actual, un derivat de l'àrab "aljub" o de petites cisternes que ha anat evolucionant de xup a jup i a juí amb què ha quedat batejat popularment.

Baixàrem del turonet, situat a l'alçada de 81 m sobre el nivell del mar, i arribàrem més tard al cocó o veritable Xup del Moro, que tothom contemplà amb curiositat.

La gran comitiva vilanovina entra al terme de Cubelles i passa precisament per davant la fita del terme i seguim fins a l'entrada del poble, on ens veiem obligats a reagrupar-nos ja que el seguici s'ha anat allargassant i n'han quedat alguns d'endarrerits. Evidentment pensàvem entrar plegats pels carrers de Cubelles, fins i tot per donar bona impressió, puix havíem avisat a l'Ajuntament

que la Caminada passaria pels seus carrers. El que no esperàvem és que ens vinguessin a rebre la colla de grallers i timbals que acompanyaven el gegant Charlie Rivel, que donaven la benvinguda a tots els caminaires amb un alegre concert i que en cercavila ens acompanyaren fins al Castell.

No cal dir que els participants premiaren amb aplaudiments aquestes actuacions i saludaren efusivament els cubellencs. A la placeta, sota el Castell, ens reunírem tots i el nostre president en nom de la Talaia i de la Caminada saludà l'alcalde Sr. Piñol, que correspongué amb una salutació cordial i ens homenatjà amb una placa amb l'escut de Cubelles.

En Joan Virella també donà una explicació dels orígens del castell i féu una referència dels límits de terme entre les nostres poblacions, que portà a un enfrontament de cubellencs i vilanovins del segle XVIII i encara afegí que, simbòlicament, aquella ambixada vilanovina podia interpretar-se com un desgreuge per l'apropiació indeguda per part nostra d'una àmplia zona del terme cubellenc. L'alcalde tornà a donar les gràcies i significà la seva vinculació vilanovina, com a veí i com a treballador de la

Pirelli. Cloguérem aquella reunió amb una multitudinària fotografia al peu del castell.

I travessàrem la vila per davant la capelleta de Sant Antoni i pel Museu de Mitologia Clàssica Travé, i anant seguint cap al camí antic de Vilanova, aniríem a parar al llit del Torrent de Santa Maria. Tot just davant la monumental fita del terme, motiu de les discussions que abans citàrem, entrem en el terme vilanoví. De nou, en Joan Virella explicà i ens féu veure les errades ortogràfiques de l'autor de la placa, que en comptes de posar Geltrú, va escriure Qeltrú, així amb Q.

A la nostra dreta tenim la variant i els enllaços amb Cubelles i que esguerren en aquest sector l'antic camí que duu a Vilanova. Però l'allargassada comitiva de caminaires ens dirigírem cap a uns forats fets a la roca i que resulten ser uns forns de ceràmica ibèrica, si bé altres opinions havien dit que eren sitges ibero-romanes. El cas fou que la canalla que venia a caminar s'ho passà d'allò més bé amagant-se i sortint per uns o altres forats, prescindint de les explicacions històriques que allí es donaven.

Ja de retorn, una mica més cansats, el ritme de caminar es rallenteix i qualsevol excusa és bona per aturar-se una mica. Contem plem a la llunyania l'històric Mas de l'Esquerrer i el prat de Cubelles, avui convertit en urbanització.

El Camí Vell el deixarem i, entre marges de pedra, l'itinerari ens anirà acostant als Dos Molins situats estratègicament damunt el llom de la serreta de Santa Llúcia, per recollir les ventades i per al funcionament d'aquells ginyes mecànics per moldre el gra. Si bé les torres es reconeixen com edificis per molins, ja no queda cap altre vestigi que ens recordi que allí s'utilitzava la força del vent.

I anem davallant pel que podríem dir zones més civilitzades. Entrem a la urbanització l'Aragai, deixant a una banda les instal·lacions del Club de Tennis i a l'altra el Centre Aeri, amb un bon

estol d'avions, on alumnes de formació professional fan les pràctiques de mecànica d'avions. Potser olorant l'arribada ens dirigírem carrer amunt fins a la part posterior d'un dels camps de futbol del Col·legi dels Franciscans. Allí, per sorpresa de molts, hi havia un parell de taules parades amb un magnífic vermut amb què l'organització obsequiava tota la concurrència. Tothom se sentia assedegat i de seguida s'esgotaren els refrescos, encara que els porrons de vi no paraven de mà en mà i els plats amb aquelles coses mengívoles desapareixien en un tres i no res.

Tothom va restar molt content de la Caminada i així ho demostraren en aquella gran tertúlia que es muntà al voltant de les taules. Mentre emplaçàvem a tothom per a la Caminada de l'any vinent, els caminaires s'anaven acomiadant i tiraven avall cap al Molí de Vent i l'Avinguda de Francesc Macià. Els qui havíem participat a l'organització ens quedàrem a recollir el que restava, amb una evident satisfacció d'haver superat la caminada de l'any anterior i esperant que cada any en siguem

Fita de terme a la sortida de Cubelles pel Camí Vell (Foto: F.Casas)

més. Enguany havíem superat els 425. Hi havien vingut des dels més petits de 4 anys, el Miquel Alcaraz, la Núria Sagarra o el Teo Linares, fins als més grans com l'Abelard Martí, de 82 anys, el Josep Casas, de 76, el Jaume Valls, de 73, o la Marina Vidal i el Salvador Artigues, de 71.

Ens veurem a la propera. No hi falteu!!!

Pitu Blanes

Cubelles. La Caminada Popular al voltant de Charlie Rivel (Foto: F.Casas)

This map illustrates the Macizo del Fitz Roy region, characterized by its rugged topography and numerous glaciers. Key features include:

- Glaciers:** Labeled include Gl. Fitz Roy Norte, Gl. Piedras, Gl. Blancos, Gl. delos Tres, Gl. Blanco, Gl. Rio, and Gl. Torre.
- Settlements and Points of Interest:** Ag. Guillaumet (2593), Ag. Mermoz (2574), Antecima Norte (2950), C° FITZ ROY (3441), Ag. de la Silla (2378), Ag. Desmochada, Ag. Poincenot (3036), Ag. Rafael (Innaminata) (2501), Ag. St. Exuperio (2680), Ag. de I's, Majon Rojo (2224), C° Techeda Negro (2173), 1800, 1670, 1490, 1620, Loma de los Pizarros (1691), L. de los tres (1160), Laguna Sucia (855), and L. Torre (660).
- Infrastructure:** C° Electrico (2182), C° Madsen (1737), Paso Superior, Paso Inferior, and various numbered points (2043, 2270, 2593, 2950, 2010, 2274, 1800, 1670, 1490, 1620, 1691, 1160, 855, 660).
- Water Bodies:** Rio Blanco.
- Other Features:** A compass rose in the top right corner and a scale bar (0 to 2 Km) in the bottom left corner.

drid. En pugen en un monstre de dos pisos, un Yumbo. La travessia no es fa massa llarga. Alguna pel·lícula entre menjar i menjar fins afartar-te.

Ja som a Buenos Aires, una ciutat grandiosa. Agafem allotjament en un hotel del centre, ja que ens hem d'esperar dos dies per volar cap a Rio Gallegos. Gairebé la meitat de la població del país viu a la capital federal. Grans avingudes, però sobretot els seus saborosos entrepans de xoris i de llom. La carn és el millor que té el país.

Volem des de l'Aeroparc de Buenos Aires fins a Rio Gallegos. Hi ha quasi 3000 km. Tot va bé. Passem tot el material a l'avió i en unes hores som al desert patagònic. Rio Gallegos és la capital de la província de Santa Cruz un poble enmig del desert. La gent viu dels pous de petroli.

Anem a comprar el menjar per a dos mesos en el "tròpic". Omplim quasi deu caixes de cartó amb llaunes i queviures i estris per cuinar. El vent, que acostuma a bufar amb força, comença a ser el nostre amic. Ens estudiem la marxa cap a Calafate; es pot anar en col·lectiu o en avió.

Volem amb L.A.D.E., que és la companyia de l'exèrcit de l'aire argentí. L'aeri fa una mica d'impressió, és un bimotor amb l'aspecte de "mili". Tot sigui pel tròpic! Una hora de vol i aterrem a Calafate. La pista és de terra, però ens dóna moral.

Ens espera la família de Miguel Jenoud, el Patriarca de Calafate, una família molt agradable que es dedica a organitzar trekkings als "gringos" i sobretot als australians que porten molta "plata". Anem a casa seva, mengem una mica, deixem algunes peces de roba de "guapo" i ens comencem a "disfressar" amb la roba de batalla.

Ens esperen 300 km de pista sense asfaltar. Ens acompanya el Miguel, el fill de Jenoud, amb una furgoneta que tira molt bé per la pista. Travessem el llac

de Viedma de llarg a llarg. És el riu més gran de l'Argentina, és immens. Ja som a prop del nostre objectiu. De seguida es comença a veure el Fitz Roy per damunt de tot aquest desert patagònic. Veiem "guacos", que és la cabra de la Patagònia.

Arribem al Parque de los Glaciers. Passem el control. Ens inscrivim en el Guarda Parques i acampem en un prat. El poble és molt petit, quatre cases prefabricades i dos hostals. Parlem amb "Don Guerra", un gautxo peculiar del tròpic, ja que hem de llogar cavalleria per al transport del material fins a Rio Blanco, el camp base del Fitz Roy. El temps és molt bo. Des del Parc es veuen el Fitz Roy i el Cerro Torre, que mostren les seves parets majestuosos.

Hi ha una expedició italiana i ens hem d'esperar ja que ells han arribat abans per a contractar els cavalls. Esperem dos dies al Parque, comprem carn i prenem unes cerveses a l'hostatgeria dels italians, una família molt simpàtica, on pots menjar i dutxar-te.

Preparem la càrrega per als cavalls i comencem la marxa d'aproximació. Després d'una hora de pujada, albirem el Fitz Roy, cada vegada més a prop. El camí és bonic, amb algun llac i la vegetació tan especial. Els seus boscos estan molt castigats pel vent.

Panoràmica d'agulles des de La Laguna de los Tres
(Foto: A.Vedo) Al centre, el Fitz Roy

Rio Blanco és un lloc particular, un bosc protegit del vent amb un petit rierol i quatre cabanes de fusta. Els italians ja s'han instal·lat a la cabana a prop de la font, la més gran. Nosaltres ens colloquem en una cabana petita, on passarem uns quants dies i instal·lem la nostra tenda.

El nostre somni s'apropa. El dia següent preparem el material per fer el nostre primer transport per atacar el cim. Enfilem una bona pujada que ens porta a La Laguna de los Tres, que és gelada. La voregem per l'esquerra i continuem fins a la Sala Mangé. La neu és molt tova i n'hi ha en quantitat. El dia passa de pressa. És esgotador. Muntem un niu de material i tornem a Rio Blanco, on ens espera el Santi amb un bon plat de spaghetis. La cabana és acollidora amb el seu foc i uns bancs. Preparem el menjar i el material.

L'endemà ens llevem quan encara és de nit i tornem a tirar cap amunt, fins a la sala de Mange. Ens colloquem els "armaris" i anem

fins al pas superior, on serà el nostre camp avançat. Tirem més amunt fins gairebé a la rimaia. Deixem el material en una funda de bivac. El temps comença a canviar. Els núvols corren molt de pressa i el vent comença a bufar. La baixada és llarga ja que la neu és tova i hi ha moltes esquerdes a la gelera. S'ha d'anar en compte. Seguim les petjades dels italians, que no és la mateixa per on hem pujat nosaltres. L'Andrés s'ha deixat els artells en el gel a la pujada, ja que es tractava d'un pendent molt dret i amb els armaris tan pesats, hem hagut d'usar els piolets. Portem moltes hores d'ençà que hem sortit. Finalment arribem a Rio Blanco.

El temps ha empitjorat. El dia es fa llarg ja que hi ha moltes hores de llum. Fins les 11 de la nit hi ha claror. Tallem llenya per a la cabana i comencem a fer amistat amb el grup d'italians, una gent molt agradable. També volen pujar al Fitz Roy.

Rio Blanco es va poblant. Hi ha una parella d'americans i dos austríacs. Tots volen pujar al Fitz Roy. La convivència és força bona. Amb el mal temps ens ajuntem tots a la cabana dels italians i fem grans partides de parchís.

Parlem amb els italians i quedem per fer un atac tots plegats. Ells han equipat amb cordes fins la bretxa dels italians. Quedem per a la una de la nit, però s'aixeca un temps dolent. Pugem de bon matí, arribem al pas superior, equipem una cova. L'Andrés i jo baixem a recollir el material que tenim a prop de la rimaia ara gairebé cobert per la neu i tornem al pas superior.

Quedem a les 10 de la nit per pujar, però el temps no ens deixa. Bufa molt de vent i no para de nevar. A les 4 de la matinada ja no aguantem més i baixem. La cova era una gotera contínua, els sacs i les fundes estan mullats. La baixada és lenta a causa del vent que ens aixeca de terra. És per viure-ho. Travessem el llac gelat pel centre, encara que sembla que s'hagi de trencar el gel.

Dos italians s'han quedat en el pas superior per intentar un altre atac, però el temps no els deixa. Un altre bivac i cap avall

El que és normal al tròpic: vent, neu, pluja i després a deixar eixugar tota la roba. El temps segueix igual. Ens anem entretenint fent pa i buscant llenya. Als italians se'ls acaba el temps ja que porten un mes i se n'hauran d'anar sense haver pogut fer res. Baixem al Parque. Amb tots els de Rio Blanco fem un bon guisat de vedella. Una dutxa i una cervesa ens donen una mica de mo-

ral per continuar endavant. Organitzem una festa de comiat amb els italians.

Han arribat un grup de suïssos i d'espanyols. Deixem la nostra cabana i ens ajuntem amb els suïssos a la cabana gran.

Pugem amb els suïssos i aprofitem tots els claus. Ells volen atacar la Poincenot. Cada vegada que pugem hem d'obrir el rastre una altra vegada. Dormim a la cova i esperem que es faci de dia per atacar el Fitz Roy. El temps és dolent però tirem cap amunt. Al

L'Angel i el suï Moises a la gelera de Piedras Blancas
(Foto: A. Olivier)

El Fitz Roy embolcallat pels núvols des de la "Salle à manger"
(Foto: A. Vedo)

L'Agulla Guillaumet des de la gelera de Piedras Blancas (Foto: A.Olivier)

Agulla Guillaumet. "Couloir" per la Via Francesa (Foto: A.Olivier)

darrera nostre pugen els austríacs que van amb esquís i més de pressa.

El temps empitjora per moments. Sembla que hi ha hagi un reactor atòmic darrera el Fitz Roy. El vent és una passada. Tornem al pas superior, els suïssos ni tan sols han sortit de la cova i volen tirar avall. Nosaltres ens hi quedem per intentar un altre atac a l'endemà.

A la nit els austríacs es queden amb nosaltres i ens expliquen que no troben el material que havien deixat a la rimaia. Sembla ser que no l'havien subjectat bé i amb tant de neu com havia caigut havia quedat tapat. Durant la nit el vent segueix bufant i la neu no para. La boca de la cova s'havia quedat tapada; l'obrim amb les pales i tirem per avall.

Seguim uns dies a Rio Blanco tot fent alguna excursió a la Laguna Sucia i a Piedras Blancas per desanquillosar-nos. Algun dia baixem al Parque a comprar una mica de pa i galetes. Hi ha 25 km però ja ens hem aïesat a fer

grans passeigs. Al final de l'expedició havíem fet uns 400 km cadascú.

Arribem dos neozelandesos i dos americans que volen atacar el Pilar Casaroto del Fitz Roy, que és una passada. Quedem amb ells per pujar i obrir la traça. Hi ha molta neu i el camí és molt cansat. Al final es fastiguegen i ens toca a l'Andrés i a mi obrir la traça. Arribem al pas superior. Un dia molt cansat, ja que hi ha una zona d'allaus. Al final pugen tots. Ens ajuntem una bona colla en el pas superior. Les dues coves estan abarrotades. Els austríacs es passen tot un dia amb mal temps treballant amb les pales. Diuen que han fet un túnel de sis metres a la rimaia, però el material no surt per enlloc i es donen per vençuts i con vençuts que se'ls ha acabat l'expedició al tròpic.

Fem bivac a la cova i tirem tots cap avall. A Rio Blanco fem adéu als austríacs. Els pobres estan cremats. No han pogut fer res i a sobre han perdut tot el material. Això és el tròpic.

Els dies passen i el temps no canvia. La gent està molt cremada. Ens quedem tres grups, els suïssos, les neozelandesos i nosaltres. Un altre grup de suïssos que estan en el Torre ens venen a fer una visita de tant en tant. Allà tot segueix igual com aquí. Ningú ha pogut pujar al Torre.

Sort que la convivència és molt bona. Els suïssos són del cantó italià i com que l'Andrés és italià ens entenem bastant bé. Tenim ganes de fer alguna cosa. Estudiem una mica el pla a seguir i decidim atacar l'agulla Guillaumet amb els suïssos, si més no per fer alguna cosa que ens doni moral per seguir el nostre atac al Fitz Roy. Preparem l'atac a la Guillaumet. Pensem sortir molt aviat, a les 11 de la nit per fer un atac llampec. Ens anem a dormir aviat, a les 4 de la tarda, sempre somiant amb un cim patagònic.

La nit és estelada. Anem lleugers cap amunt. Ens sentim forts i ja són set intents els que hem fet al Fitz Roy. En dues hores

i mitja ens plantem al Pas Superior, un rècord per a nosaltres. Prenem un te i preparem el material. Enfilem amunt. La neu és molt tova, però ens anem canviant de cap de cordada i així el treball queda repartit. Comença a fer-se de dia. És com un somni. El Fitz Roy, damunt nostre, apareix ataronjat pels raigs de sol. Ens sentim compensats pels dies que portem aquí. L'aproximació és plena d'esquerdes que anem esquivant fins arribar a un gran pla al peu de la Guillaumet; la paret es veu blanca a causa del gel, sembla que tingui una crosta de gel a la pell.

Preparem el material, som cinc, nosaltres dos i els tres suïssos. Comencem a pujar la canal i passem la rimaia encordats ja que és perillosa. La canal es va fent dreta. Hi ha una capa de gel i a sota neu tova. És perillós ja que cauen molts trossos de gel, els claus estan tapats per la neu i el gel.

El que és una canal de roca té un mixt bastant fluix. Muntem unes reunions precàries. Poc a

poquet anem guanyant alçada. Una tirada vertical amb un mixt delicat corre a càrrec del Moisés, un gran tècnic en gel.

Finalment el collet. El temps comença a canviar. El vent bufa. El Franco em mira com dient a veure que passava, però la moral seguia alta.

Emprenem l'aresta de roca, però totes les fissures són plenes de gel i verglas. L'escalada és delicada i perillosa. Pocs "seguros", "adrenalina a tope". Meticulosament anem superant la dificultat. Arribem a un altre coll. Som a prop de la cresta de carena. Una tirada molt vertical plena de neu tova. Encara no ho tenim superat. Pugem a poc a poc, dues tirades delicades i finalment la cresta carenada de neu poc consistent. Es fa llarg, però ens queda poc per arribar al cim.

El somni es veu coronat. La satisfacció és massa. El Fitz Roy el tenim a sobre nostre. La vista és bestial, es veu tot el gel continental i el Cerro Torre. Mengem una mica i bebem aigua. Fem les

fotografies de rigor. Tots estem molt contents. El vent bufa i no podem perdre temps. Hem de muntar uns quants ràpels, la temperatura baixa i els peus i les mans es van quedant encarcerats. Arribem al peu del passadís, pleguem les cordes, agafem els pals d'esquí i emprenem el descens per la gelera. El temps ha canviat, deixem el material a la cova en el pas superior i anem cap a Rio Blanco. Arribem quan ja és fosc a les cabanes, portem quasi vint-i-quatre hores de palissa, però ha valgut la pena. Ara un bon plat de pasta, ja que els suïssos són uns tècnics.

La Guillaumet ens ha donat bastanta moral per seguir el nostre atac al Fitz Roy, però no sabem el temps que ens espera en el tròpic. Fem plans amb els suïssos per atacar la Poincenot en un atac llampec com el de la Guillaumet. Els neozelandesos han emprès el Fitz Roy fins al Pilar

Casaroto el mateix dia que nosaltres fèiem la Guillaumet. Fan un bivac i a l'endemà tiren avall

Aproximació als cims per l'aresta a la gelera de Piedras Blancas (Foto: A.Olivier)

per culpa del mal temps. I així continuem les nostres competicions de "tiro al pichon".

El temps va empitjorant, la neu cada vegada és més intensa. Després d'haver fet el cim ja portem 15 dies seguits de mal temps. Se'ns acaben els dies i ja en portem 42 a Rio Blanco. Soms els més veterans. El cim es veu cada cop més llunyà i la moral se'ns abaixa. Ja ens sembla impossible. Ara el problema és recuperar el material que tenim a la cova. Decidim pujar. Fem dos equips, ja que caminant és impossible pujar per la quantitat de neu que hi ha i el perill de les allaus. Puja l'Andrés i el Moises cap amunt amb esquís. S'hi passen tot el dia i es fa de nit i encara no han aparegut. El temps és molt dolent i tots estem fets pols i neguitosos per saber què ha passat. Finalment, a les 7 del vespre, arriben a Rio Blanco molt cansats. La jornada ha estat esgotadora. Han deixat els armaris a La Laguna de los Tres. Ens expliquen la moguda, sort dels pals o si no no haguessin pogut arribar al pas superior.

A l'endemà pugem jo i el Franco i baixem els armaris. Pleguem

L'Àngel i l'Andrés al cim de l'Agulla Guillaumet a 2593 m

les tendes i ens anem cap al Parque, ja que se'ns ha acabat el temps.

L'expedició ha estat formada per l'Andrés Olivier i l'Àngel Vedo.

Àngel

PATAGONIA '89

Fitz Roy

a.e. talaia

*Grup
d'Excursions
del
G.R.*

CALENDARI DE PROPERES SORTIDES PREVISTES DEL G.R. VILANOVÀ-CANIGO

maig, dia 6, 27a. etapa

maig, dia 27, 28a. etapa

juny, dia 17, 29a. etapa

juliol (a determinar) 30a. etapa i final

AL CANIGÓ. PAS A PAS

23a etapa: Llangà - Rabós d'Empordà; 59 participants; 14 km; 17 de desembre de 1989

Prevista en un principi per al dia 19 de novembre, les fortes pluges caigudes a les comarques empordaneses i l'anunci d'alguna carretera tallada foren les causes per què aquesta etapa s'ajornés fins avui, 17 desembre.

Se surt de Vilanova a les 6 del matí. Si en l'anterior havia minvat considerablement l'assistència, en la sortida d'avui no arriben a 60 els participants. El Jordi Martí, que no ha arribat a temps d'agafar l'autocar, pretén atrapar-los més endavant amb el seu propi cotxe. Els de l'autocar el veuen a la sortida de Martorell, però després... misteri! Hi ha confusió de carreteres i el Jordi es dissipa en l'espessa boira i ja no el tornen a veure en tot el dia. A l'àrea del Vallès pugen els incondicionals Vol-

tà i Garrigues, desvetllant l'afició, i tots plegats s'aturen a esmorzar més endavant a l'àrea de l'Empordà.

Aquí hi ha la segona sorpresa del dia, i aquesta la té l'amic López, que ha estat avi no fa gaire. Avui ve sol, no l'acompanya la Delfi, i es veu que amb les presses per no fer tard s'ha fet un embolic de bosses i ara es troba amb el biberó del nét en comptes del seu esmorzar...! Després de la brometa corresponent es continua carretera amunt fins a Llangà, i són dos quarts de deu quan es comença l'etapa.

Tot just en sortir del poble es travessa la riera de la Valleta i s'enfila amunt cap al coll de Portes, a 200 m. Poc més d'una hora després s'arriba a Sant Silvestre de la Valleta, una antiga església d'un romànic molt primitiu (segle X), on té lloc el primer reagrupament de la colla. Aquesta església avui dia és aban-

donada, d'una sola nau i absis semicircular (amb planta de feradura a l'interior).

Després d'un breu descans, l'itinerari continua en direcció a Vilamaniscle. Es passa abans per un altre coll, el de la Serra, a 275 m. El terme municipal de Vilamaniscle s'estén pels contraforts sud-orientals de la serra de l'Albera. El poblet, de carrers costeruts, és agrupat al peu del seu "castell", situat al punt més alt de la població. En realitat, és un gran casal de tres plantes amb portal adovellat i escut barroc al seu damunt. Té finestres arquitravades i restes d'un matacà i rengles de sagetes.

Reagrupats tots una altra vegada, es continua cap al nord, com si s'anés a Sant Quirze de Colera, però no hi arribem. En entrar al terme municipal de Rabós d'Empordà, deixem el GR per anar cap a l'esquerra, en direcció est, un nou camí que ens ha de portar al

Caminant cap a
Sant Quirze de Colera.
Al fons la serra de
la Balmeta (Foto: B.Forgas)

L'absis romànic de tres naus amb creuer de Sant Quirze de Colera
(Foto: B.Forgas)

poble de Rabós, encimbellat damunt d'un turó al voltant de l'església fortificada de Sant Julià, on hi ha el final d'etapa d'avui.

A Rabós es dispersa una mica el grup. A l'hora de menjar, una bona colla ho fa al costat del riu on feinegen unes bogaderes. A més alguns aprofiten per fer pagar la festa al Pere Masdeu, que ha estat pare per cinquena vegada. No se'ns escapa res, nois!

Avui l'etapa ha estat curteta, però profitosa. Pregunteu si no a aquests que han mig assaltat una cooperativa i han carregat de vi i cava ... El retorn cap a Vilanova es fa aviat i cap a les sis de la tarda ja som a casa. Ara a esperar un nou any i una nova etapa.

24a etapa: Vilamaniscle - Cantallòps: 53 participants; 35 km($\frac{+}{-}$)? 21 de gener de 1990

Per l'etapa d'avui hi ha una expectativa poc comuna. Ha corregut la veu, i així serà, que té gairebé 30 km. La raó és que amb tirades tan llargues d'autocar mirem d'aprofitar al màxim l'itinerari per no fer-ho durar tant. Això ha espantat una mica el personal i fa que al recorregut d'avui s'hi hagin inscrit 53 participants, els "incondicionals", per dir-ho d'alguna manera.

Sortim a 2/4 de 6 del matí (avui matinem més que mai). A pesar de l'hora i que estem mig adormits encara, no falta l'humor i un cert aire de "suspense". Aguantarem? més d'un es pregunta. Alguns de veterans en qüestions de GR manifesten obertament que van proveïts de llanterna, i encara hi ha alguna ànima cànida que se'n riu ...

La qüestió és que ens aturem a esmorzar a l'àrea de l'Empordà i després fem milles fins a Vilamaniscle, on iniciem l'etapa a les 9 en punt. A mig quilòmetre del poblet, trobem un menhir de més de 3 m d'alçada anomenat la Pedra Dreta. Caminem animats i sense entretenir-nos massa, tal com recomana el cap de l'expedició. A més, avui no tenim l'excusa de la família Contreras, ja que els menuts s'han quedat a casa...! Lluu un sol esplèndid i els camps en aquesta hora tenen una claror fantàstica. Al fons albirem el cim del Canigó tot blanc.

A una hora i poc més de camí, arribem a Sant Quirze de Colera, que es divisa de lluny, a redós de la serra de la Balmeta, en els Aspres de l'Albera. La vegetació que l'envolta és baixa i res priva a l'ull de veure'l de lluny estant. És un antic monestir benedictí, anomenat popularment "el Convent", construcció romànica del segle XI, temple de planta

basilical i tres naus amb creuer. Fou, antigament, un important centre de repoblament i una gran explotació agrària d'arbres fruiters, hortes i vinya. A un centenar de metres del monestir hi ha Santa Maria de Colera, antiga parròquia del vell terme de Sant Quirze, temple romànic també, d'aspecte sever i sense ornaments.

En en aquest indret esplendorós on fem un reagrupament, moment que aprofitem per tafanejar per les enrunades dependències i tirar algunes fotografies. Moment també que aprofita el Campillo, el llauner de la colla, per recollir alguna andròmina perduda per aquests mons de Déu. Quan no és un estel és una olla ...

Continuem endavant. A la llunyania, darrere nostre, tenim una vista magnífica de la costa. Contràriament al que s'havia establert en un principi, el següent reagrupament el fem abans del mas Corbera. Ens parem a prop del Mas d'en Pils. Tant de bo no ho haguéssim fet això de canviar de lloc. Perquè fou a partir del mas Corbera, on havíem de trencar a la dreta tot travessant una tanca metàl·lica que indicava 'No passar', on hi hagué una despistada digna de figurar en les millors antologies del GR. Foren bastants els que varen passar de llarg de la tanca, i no valgueren per res els xiulets desesperats del Ramon Casas ni els crits eixordadors

Al Canigó, pas a pas

de l'Agustí i resta de la colla per avisar-los del seu error. Tot fou inútil. Caminaren i caminaren fins a desaparèixer en la ratlla de l'horitzó...

Sort en tinguérem d'un tot-terreny que casualment passava per allà i ens feren el gran favor de tornar enrere (els que estaven més lluny havien fet més de quatre quilòmetres de pista endavant) i avisar-los de la greu marxada. Mentrestant els altres continuàvem fent camí i enlairant-nos, i així poguérem admirar de lluny el golf de Roses i més de prop el magnífic paisatge i immensos boscos d'alzines sureres. I una miqueta allunyades, les capelles romàniques de Sant Genís Desprac, en una profunda i pintoresca clotada, i Sant Martí de Baussitges, on trobarem el nostre amic Voltà prenent uns apunts ràpids per al seu bloc de dibuix. La colla anava molt disseminada. De cop sentim una remor d'aigua i veiem uns magnífics gorgs. El paisatge ha canviat gairebé sobtadament, és humit i agrest com una part de Pirineu. És en aquest indret on les rastres del camí desapareixen o es fan poc entenedores i on trobem la colla que anaven al davant, que han sofert una

lleugera despistada (avui tenim el dia) i tornen enrera. Moments de nervis i tensió... Finalment, i després de fer endavant i endarrere més d'una vegada, girem cua i ens trobem de cara la colla que s'havia despistat al principi, encapçalats per l'amic Elias i com no, el Pitu i el mismíssim President... Ara sí que tots plegats (alguns hi anaven de debó!), una mica irritats i fets pols, arribem a Mirapols. Són 2/4 de 5 i encara no hem dinat. Ho fem en un tres i no res i, caminant sense entretenir-nos per por que es faci fosc, ens apropem al castell de Recasens, la visita anunciada al qual la deixem, naturalment, per un altre dia i moment més propicis.

Els darrers passem per Requesens quan comença a caure el dia. D'aquí a Cantallops encara ens queda una bona tirada de 6 km de pista amb què no comptàvem, i és aquí on comencen a sortir les llanternes, dissipant així l'interrogant dels que càndidament feien broma abans de sortir de Vilanova. Ara ho comprenen tot! I és que més d'un anava escaldat d'una altra vegada i preparat pel que fos.

La colla final fa l'entrada a Cantallops trencats de cames i fosc

de veritat. Són les 7 de la tarda quan ens anem a reconfortar en un bar i empenem el retorn cap a Vilanova, sans i estalvis però un xic cansats. La veritat és que l'arribada a Cantallops havia estat prevista, amb molta imaginació, bona voluntat i desbordant optimisme per part de l'Agustí per a 3/4 de 6 de la tarda. Ras i curt: ens havien dit 28 km i en férem (alguns més de quaranta) uns quants més. I és que amb la Talaia ja se sap, sempre et trobes amb sorpreses...!

25a etapa: Cantallops-La Jonquera
54 participants; 16 km; 11-2-90

N'hi ha que no escarmentem mai. Tant és així que, malgrat l'experiència de l'anterior etapa, per la d'avui comptem amb 54 participants, tots els que ens vàrem perdre l'altre dia i un més...

Sórtim a les 6 del matí. No parem fins arribar a Cantallops, on esmorzem en una espècie de bar-ateu. Comencem a caminar a 1/4 de 10. El dia es presenta nuvolós. Ja abans, mentre anàvem amb auto-

L'encimbellat Castell de Requesens (Foto: M.Vidal)

Al Canigó, pas a pas

car, havia plogut una mica. Però és que a més dels núvols bufa un vent descomunal i tramontanal que en els retombs hem d'apuntalar-nos perquè no se'ns emporti. A més, ens ve de cara i això dificulta l'ascensió al castell de Requesens, primera fita de la sor-tida d'avui. Hem començat l'etapa refent el darrer tram de 6 km de l'anterior fins al castell.

Ens havien dit que hi ha un dol-men a prop, però és tan petit que uns quants passem de llarg sense veure'l. El castell, però, sí que es fa veure de lluny, enlaira-t i majestuós, dominant el paisatge. De tan restaurat com està sembla sortit de l'Exin Casti-llos. L'Agustí s'avança a buscar la clau per a la vista colecti-va, però després veiem que no feia falta, ja que la porta és rebentada i obert de bat a bat. Uns minyons escoltes s'ho passen d'allò més bé jugant a un simulat atac.

Visitem els llargs passadissos i variades dependències del cas-tell. El dia ha esdevingut força asolellat i de les estances del castell es divisa una panoràmica

magnífica del golf de Roses. És un lloc per passar-s'hi estona, però l'itinerari espera i ja sa-bem que no hi valen bromes amb el temps, ja que sempre hi pot caure una despistada.

Deixem amb recança aquell fanta-siós paratge asolellat i tirem endavant. Fem una breu parada al llogarret de Requesens. Tot se-guit iniciem la pujada al coll de l'Oleda, que es troba a 720 m i és el punt culminant de l'eta-pa d'avui. Abans d'arribar-hi, hem pogut veure les restes d'una avioneta francesa que s'estavellà mentre ajudava a l'extinció de l'incendi que assolà aquestes con-trades l'estiu del 86. Una pedra en deixa constància amb els noms dels pilots que hi moriren.

Dalt del coll el vent és fort i molt fred. Ara veiem, d'una banda el mar, llunyà, i de l'altra el Canigó cobert de neu. Ens ve ara un tram que fa pena de veure. Es-tem travessant un bosc cremat i calcinat. A més el paratge és for-mat per pedres cantelludes i de curioses formes, estrats completa-ment verticals i disseminats, a través dels quals i dels arbres

calcinats destaca el Pirineu tot blanc. Una estampa insòlita.

Més endavant fem cap a l'ermita de Santa Llúcia, vora la qual di-nem la major part de la colla. Hi ha taules i bancs de pedra i un parell de fonts ben cuidades. Uns quants no fan parada i van directament a dinar a La Jonque-ra.

La baixada des de l'ermita és per un terreny erosionat, granític, i a estones seguim uns escórrecs pluvials. Els voltants són cu-rulls de gatoses florides d'un groc lluminós.

Arribem a la Jonquera a 2/4 de 5, temps per anar a fer un cafetó i agafar l'autocar que ens ha de tornar a Vilanova. Una altra eta-pa vençuda. Amb la d'avui finalit-zem també el GR-11 que havíem ini-ciat al Cap de Creus. Hem arribat doncs, a la confluència amb el GR-2 que deixarem en espera d'ata-car, ja de més a prop, el Canigó.

Xurreria

VILANOVA I LA GELTRU

OPERACIÓ SALAMANDRA 90 ALT BERGADÀ I CARDENER

INTRODUCCIÓ

Coneixeu el Berguedà? Crec que no gaire. Doncs, bé, ara és l'hora de poder parlar-ne i de conèixer-lo.

Hem preparat una sèrie d'itineraris per aquestes comarques, perquè pogueu gaudir de les meravelles i racons que tenen aquestes regions.

PREÀMBUL

Entre les altes conques del Segre a l'Oest, i del Llobregat a l'Est, s'arreglaren un conjunt de muntanyes de gran importància que, després de la serralada pirinenca, superen altituds de 2000 m. Per l'elevació de la muntanya i la configuració del sistema orogràfic, ofereix en el seu conjunt totes les belleses naturals que poden reunir-se a la muntanya. Quant als límits meridionals, estan assenyalats per les muntanyes i cingleres del TURP, SERRA SECA, ODEN, CANALDA, LORD i BUSA, BASTETS TOSSALS, TARAVIL i CAPOLAT. Al Sud de les parets dels quals es perd el caràcter muntanyenc tot estenent-se derivacions d'ordre inferior pel BAIX BERGUEDÀ, PLA DE BAGES i LA SEGARRA.

SERRALADES I ZONES OROGRÀFIQUES

- I) Serres de Queralt, Taravil i Rasos de Peguera
Del Llobregat a l'Aigua de Llinars
- II) Serres d'Ensià i del Verd
Del Llobregat al Cardener
- III) Busa, Bastets i Lord
De l'Aigua d'Ora al Cardener

- IV) Port del Comte, Oden, Turp d'Oliana
Del Cardener al Segre
- V) Cadí Oriental, Moixeró, Pedró dels Quatre Batlles, Tossa d'Alp
Vall del Bastareny
- VI) Cadí occidental, Cadinell, la Vansa
De la Vansa al Segre
- VII) Pedraforca
SALDES, GÓSOL

OPERACIÓ SALAMANDRA

L'operació salamandra tindrà lloc en el sistema muntanyós de l'Alt Berguedà i Cardener.

Aquesta operació tindrà la durada d'un any, i tindrà el seu motiu en recórrer tots els racons del Berguedà des d'orient a occident, del Llobregat al Segre.

ITINERARI I SORTIDA

Els dies de sortida seran oportunament indicats en el tauló d'activitats de la Secció de Muntanya

Carretera: Vilanova, Manresa, Berga i Bagà.

Pista: Bagà, Pont de S. Joan, Coll de l'Escriga, Bauma Negra, Gisclareny, Coll de la Bena, Coll de la Balma, Costes del Roset, Font dels Cortils.

Campaments: Cortal de Josa, Josa de Cadí, Tuixén, Gósol, l'Espà, Molí d'Engüells, Butner, Portell de Graells, Font del Pi, Rasos de Peguera i Berga.

KM. en carretera: 140 = 3 hores

Km per muntanya: 82 = 2 hores

Mapes a utilitzar: Alpina, escala 1:25.000

Mapes a consultar: Rasos de Peguera, Moixeró, Serra del Cadí, Port del Comte, Serra del Verd.

MATERIAL COLLECTIU

Material d'escalada, fogons, llums, tendes, estris per cuinar i d'altres, farmaciola.

EQUIP PERSONAL

Sac de dormir, coberts, navalla, llanterna, calçat de muntanya, roba d'abric, cantimplora i llums.

El Cadinell i Josa del Cadí
(Foto: Josep Blanes)

Noves Activitats

SECCIO DE BASQUET

L'equip de bàsquet "Talaia" ve funcionant regularment des de l'organització de la 1a Lliga de Bàsquet comarcal, ara fa sis anys. Abans havia participat en les diferents edicions de la competició "24 hores de bàsquet popular".

El nucli de l'equip el formen un grup de socis ben conegut a l'entitat: Tòfol Fabrè, Ramon Martí, Manel Dalmau, Joan Rovira, Jordi i Rafel Burcet, Josep Prats, Josep Miró i d'altres, als quals s'afegeixen cada any uns bons fitxatges "americanos", per tal d'assolir un bon resultat.

En la curta vida de l'equip, podem comptar ja amb èxits sonats com poder ésser el campionat a la 3a Lliga de bàsquet comarcal i bones classificacions en torneigs de reconegut prestigi comarcal, com són les 24 Hores de bàsquet popular, el torneig del C.B. Ribes, o el torneig que organitza l'A.P.A. dels Franciscans.

Després de sis anys de rodatge com a equip vinculat a l'entitat,

ara ens plantegem la possibilitat de passar a formar una secció a fi de consolidar l'equip, poder tenir lloc on reunir-nos i on deixar els trofeigs guanyats al llarg d'aquests anys i, per què no, poder gaudir d'un petit recolzament econòmic per fer front a les despeses que ocasionen els campionats (arbitratges, material, etc.).

Aquesta secció queda oberta a qualsevol soci de l'entitat que sàpiga i tingui ganes de passar-s'ho bé jugant a bàsquet. El nostre horari d'entrenament és els dimarts i els dijous de 7 a 9 del vespre, a la pista de l'Escola Cossetània. Els partits els solem jugar els dissabtes, entre les 4 i les 7 de la tarda (quan juguem a casa la nostra pista és la de l'Escola Cossetània). Per a més informació sobre el dia i l'hora dels partits, consulteu la cartellera de l'entitat o bé poseu-vos en contacte amb el Tòfol Fabrè o el Manel Dalmau.

Tots hi sou convidats.

ROCAFUMADA

Les Àrees Forestals Recreatives (AFR), com la de Rocafumada, a la Vall d'Ora, neixen amb el propòsit de permetre als usuaris de gaudir del contacte amb el bosc sense que s'incorrin uns riscos que el puguin malmetre.

La finalitat és trobar un equilibri entre les necessitats del visitant i la preservació i respecte pel medi natural.

És per això que, a l'AFR Rocafumada, s'ha previst una zona on és possible fer-hi foc i cuinar, sense que això sigui un risc d'incendi forestal. També s'hi ha previst uns contenidors de deixalles que fan possible que l'usuari no hagi d'endur-se-les o, pitjor, que quedin escampades per tots els racons. La gestió es fa in situ mitjançant la separació a l'origen, que permet el reciclatge de vidres, matèria orgànica i paper-cartró, alhora que simplifica l'eliminació de la resta. Existeix també una instal·lació de sanitaris i d'aigua corrent, freda i calenta.

Aquestes instal·lacions es complementen amb l'existència d'una cantina que facilita l'aprovisionament de queviures, especialment dels de producció autòctona.

En aquesta zona s'aniran completant les instal·lacions intentant recollir els suggeriments dels usuaris. La propera actuació que es preveu és millorar l'ordenació de la zona d'acampada i dotar-la dels serveis adients.

En resum, es tracta d'iniciar un procés de millora de la zona, que faciliti el lleure dels seus visitants, n'eviti els efectes negatius (perill de foc, brutícia) i permeti la conservació i el coneixement d'aquesta àrea de muntanya.

Vall d'Ora
estiu de 1989

L'Afrau, S.A.

Crònica del "cotarro" talaïenc

EXCEL·LENT PARTICIPACIÓ ALS ACTES DEL CARNAVAL VILANOVÍ

Com sempre, la participació de la Talaia als Carnavals vilanovins ha estat de les més importants, partint de la base que aquest aspecte lúdic de les nostres actuacions no és prioritari dins la nostra Entitat. Però, tradicionalment, des de fa molts anys, i com a entitat arrelada al cotarro vilanoví, per uns dies deixem l'excursionisme de banda i ens tornem, tots, súbdits del Carnestoltes.

El sarau ja va començar oficialment pel Ball de Mantons, repartint-nos pels envelats de la vila. Mentrestant, s'assajava pels Cors de Carnestoltes a la sala d'actes. Dijous Gras el vam celebrar amb una xatonada monumental al nostre local, on el Secretari de Sa Majestat Carnestoltes, el Bernat del Manton, llegí el Sermó a tots els socis que durant l'any es van passar de la ratlla, i acabà amb una empastifada de merenga que deixà lluïts i empenyats a més de quatre. A l'Arrivo no hi va anar representació oficial, però sabem que una bona colla es va afegir a la comitiva. I les Comparses, com sempre, magnífiques. Set banderes amb les seves bandes de música, que portaven bastant més de sis-centes parelles, recorregueren els carrers de Vilanova i lliuraren les batalles de caramels. I el dilluns, els Cors de la Talaia satiritzaren la vida vilanovina amb les seves cançons, actuant per tot arreu, fins i tot al Teatre Principal, i visità la Penya Filatèlica, l'Envelat de Mar i La Unió Vilanovina, a més d'altres establiments que ens convidaren a menjar i beure.

Cal destacar que a la Comparsa del Vidalot, una colla de la Talaia obtingué el Primer Premi a la millor disfressa, i finalment, el Dimecres de Cendra, ajudaríem a l'Enterro del Carnestoltes amb algunes vídues ploranes que acompanyaren el disbauxat fèretre.

EN PREPARACIÓ, GUIES-ITINERARIS PER LA COMARCA I VOLTANTS DE VILANOVA

La Secció de Cultura té en preparació una sèrie d'itineraris per la comarca que serveixin de guia per a les excursions que hom prevegi fer, sobretot pels voltants de Vilanova. L'edició es pensa fer en forma de fitxes i mapes plegables, a més d'un dossier amb les dades més interessants per a cada recorregut.

ENS ATORGUEN L'ORGANITZACIÓ DE LA MARXA DE REGULARITAT DE CATALUNYA DE L'ANY 1992

A través de la Vegueria i sense la confirmació oficial, encara, per escrit de la FEEC, se'ns va assabentar que l'organització de la Marxa de Regularitat de Catalunya del 92 se'ns havia atorgat a la nostra Entitat. A aquest efecte s'ha començat a endegar una comissió organitzadora per escollir l'itinerari i gestionar-ne la realització. Per aquesta Marxa, la Talaia necessitarà de tots els seus efectius. Us esperem!

HOMENATGE D'AMICS DE LA SARDANA A LA COBLA SITGETANA, EN EL SEU VINTICINQUÈ ANIVERSARI

Els Amics de la Sardana varen retre homenatge, el passat 4 de febrer, a la Cobla Sitgetana per haver complert els 25 anys d'existència. Durant l'audició celebrada a la Plaça de la Vila els fou entregada una placa commemorativa i s'obsequià els músics amb un vermut.

EL G.E.T. CANVIA LA SEVA JUNTA

El passat gener, els espeleòlegs del GET van renovar la seva junta, que ha quedat estructurada com segueix:

President: Joan Rodríguez
Sots-president: Manuel Soriano
Tresorer: Jordi Torres
Secretari: Juanjo Melgarejo
Biblioteca: Esteban Carreras
Material: J.Lluís Arnal i P. Pérez
Foto-vídeo: Josep Aguadé (Mam)

PEL PROPER NADAL, FIRA D'ENTITATS

Pel proper Nadal tenim previst participar en una fira d'entitats que s'està organitzant a Vilanova. De moment la nostra aportació es preveu en la instal·lació d'un rocòdrom per a escalada en la part exterior, mentre una part interior representaria un avenc on es podria practicar l'espeleologia. També s'intentarà la instal·lació d'una pista sintètica d'esquí. Però de moment tot està en un projecte per divertir i il·lusionar el jovent durant les vacances nadalenques.

Crònica del "cotarro" talaienc

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DE SOCIS

El 20 de gener va tenir lloc l'Assemblea General Ordinària de Socis, que no oferia cap qüestió que trenqués la normalitat, puix la Junta presentà una preparació molt completa de tots els temes a tractar. Després de ser llegida l'Acta anterior pel Secretari, el President féu una exhaustiu repàs de les activitats principals organitzades des de la Junta i des de les Seccions durant el darrer any, i a més es féu també esment d'alguns projectes previstos per al 90.

En Josep Blanes, com a sots-president administratiu, presentà el Compte de Resultats de l'exercici anterior i també el Balanç de Comptes, fent notar que enguany el realitzat de despeses, de 2.944.830 pessetes, supera els ingressos, de 2.804.740 pessetes en 140.090 pessetes, que representa un dèficit, però que queda eixugat pels superàvits de caixa dels exercicis anteriors. També subratllà que s'ha augmentat el patrimoni i, a més, no es deu ni una sola pesseta als proveïdors, més aviat hi ha pendent de pagament una bona quantitat en quotes de soci. Junt amb els comptes de l'Entitat, s'hi afegia l'estat de comptes de les Seccions i grups que presenten activitat econòmica.

Amb l'argument que per poder complir amb totes les activitats previstes per a l'any 90 en funció del pressupost presentat, era convenient un augment de les quotes de soci, es va fer la següent proposta:

- * Inscripció: 600 ptes.
- * Majors de 18 anys: 300 ptes/mes
- * Menors de 18 anys: 180 ptes/mes

Aprovades aquestes, també es va decidir de cobrar-les de forma anual per evitar els càrrecs de cobrament de les caixes.

S'aprovà la creació de la delegació de les Roquetes i l'adequació d'Amics de la Sardana als Estatuts socials.

En el torn de precís i preguntes destacà la proposta de l'Assemblea d'adhesió a l'acord del Parlament de Catalunya referent al dret a l'autodeterminació, que fou aprovat per aclaparadora majoria.

LES OBRES D'HABILITACIÓ DE NOVES DEPENDÈNCIES, ATURADES

Ja havíem emparaulat el paleta, però aquest no venia. Volíem refer les dependències de la part del darrera del local i situar de nou la Secció de Muntanya al seu lloc i habilitar la part de dalt per a la Secció d'Espeleologia (GET), però unes sospitoses esquerdes que han sorgit darrerament i d'altres que ja coneixíem ens han fet desistir momentàniament tot esperant dictamen tècnic de l'arquitecte de la propietat, el Patronat de l'Hospital. Creiem que hi ha mala peça al teler.

EL GET INTENTARÀ NETEJAR L'AVENC DELS ESQUIROLS (ORDAL)

Aquest avenc situat prop de l'Ordal, on s'ha construït una urbanització, ha estat víctima dels desaprensus que han pres la boca de l'avenc com abocador fins al punt d'haver-se deteriorat en extrem. Fins i tot s'ha llençat una nevera i d'altres andròmines, que fan poc recomanable la seva exploració. El GET vol fer una operació de neteja i aixecar una tanca de pals i malla metàl·lica que protegeixi l'accés a les dues boques. Necessiten ajuda.

LA TALAIA PARTICIPA EN LA COMISSIÓ DE NOMENCLATURA DE CARRERS DE L'AJUNTAMENT DE VILANOVA

Ja fa dos anys que en Toni Sagarra va treballant a la Ponència de Nomenclatura de carrers de l'Ajuntament de Vilanova. El nostre Secretari ens ha fet esment que, entre altres aprovacions de noms de carrer amb toponímia correcta, s'ha assignat nom a un sector dels Sis Camins que portarà el de carrer de LA TALAIA, en record del cim més alt del nostre terme municipal.

L'EQUIP DE BÀSQUET-TALAIA VOL CONSTITUIR-SE EN SECCIÓ

L'equip de Bàsquet que, amb el nom de la Talaia, ha anat actuant durant aquests darrers anys i participant en els torneigs d'aficionats, sembla que per fi s'organitzarà com una secció esportiva més. Ja han nomenat un vocal a la junta directiva, que és en Jordi Burcet, i estan estudiant uns estatuts per poder-se constituir. Per part de la Junta ja se'ls ha fet efectiva una part de l'ajuda econòmica que contribuirà a eixugar les despeses d'arbitratge i d'altres.

Crònica del "cotarro" talaienc

EL GEAM EQUIPARÀ LES VIES D'ESCALADA DE LES PENYES DE CAN MARCET

La Junta Directiva ha fet efectiva la subvenció necessària al GEAM per procedir a l'equipament de les vies d'escalada de les Penyes de Can Marcet, especialment després de la destrucció d'algunes de les vies a causa de l'ensulsiada de l'any passat.

ADQUISICIÓ DE WALKY-TALKIS

S'han adquirit un parell de potents transmissors de ràdio per poder posar-se en contacte dos punts allunyats per un grapat de quilòmetres en qualsevol dels actes que celebra la nostra entitat. Han estat provats per la Marxa per Descripció i funcionen bastant bé. Podran servir per altres actes com a Campaments, caminades, esquí, etc.

MINSA TEMPORADA D'ESQUÍ

Enguany tampoc! Després d'una revifalla de mal temps a mig gener, les nevades no s'han produït i només queda neu a llocs molt comptats, a més les altes temperatures l'han deixada en forma de pastetes. Només s'han pogut organitzar autocars el dia de Sant Antoni a Pal i dos caps de setmana més a Arinsal i a Ordino-Arcalís, pel que sembla no queda neu ni per fer els campionats socials. Però espereu! A finals de març diuen que nevarà!

ALS DIVENDRES, SEGUEIXEN ELS AUDIOVISUALS

El bon ritme d'audiovisuals que s'estan projectant els divendres al vespre a la Sala d'Actes, cal que no es trenqui. Durant el gener el Pitu Blanes va oferir-nos UN VIATGE A LA GRAN BRETANYA, mentre el tàndem Toledano-Cucurella ens ensenyaven les belleses de SUÏSSA. Una xerrada-col·loqui de la Marisa Verdú sobre AUSTRÀLIA-NOVA ZELANDA clausurava els divendres del mes de gener. El febrer va començar amb el vídeo de l'EXPEDICIÓ TUKUCHE-87 presentat pel Toni Castelló. Una setmana més tard, el Salvador Butí ens il·lustrava sobre SICÍLIA. Després del Carnaval el GET va projectar-nos un bonic audiovisual d'ESPELEOLOGIA i la setmana següent, el Pitu Blanes i la Blanca Forgas ho feien d'AUSTRIA-HONGRIA. Només ens ha fallat la darrera projecció d'ESCALADA. Esperem veure-la ben aviat!

CICLE D'EXCURSIONS PER A INFANTS

El passat 18 de febrer els més joves de l'Entitat realitzaren una altra de les seves habituals sortides i organitzaren un autocar que els portà a Vallter 2000. El total dels participants fou de 37. Déu n'hi do!

ÈXIT DE LA II CAMINADA POPULAR DE VILANOVA

En aquestes mateixes pàgines del Butlletí, ja ens fem ressó de la bona acollida que enguany ha tingut la Caminada Popular celebrada el passat 28 de gener i que, si les previsions es compleixen, aquesta festa del caminar serà un acte que es quedarà consolidat al calendari dels vilanovins. Enguany més de 425 participants, de totes les edats, han fet el recorregut de Vilanova-Creixell-Sis Camins-Cubelles-Vilanova. Per l'any vinent ja n'estem buscant un altre, que també agradi força als participants.

ATENCIÓ ELS AFECCIONATS AL VÍDEO I LES EXCURSIONS

Estem estudiant la possibilitat d'organitzar, per la tardor, un concurs de vídeo, en què podreu participar tots els qui tingueu càmera i que vulgueu relatar les vostres excursions. La pel·lícula haurà d'anar sonoritzada i amb un fil argumental. Podreu escollir el tema que vulgueu entre les múltiples variants que ofereix l'excursionisme. El vídeo-muntatge haurà d'anar intítulat i la seva duració no sobrepassarà els quinze minuts. Prepareu els aparells, ja que hi haurà premis molt interessants.

*El
Refugi
"Can
Baldric"*

REFUGI BALDRIC-NEVÀ (RIPOLLES) NORMES PRINCIPALS DEL REFUGI

Masia llogada com a refugi per l'Agrupació Excur -
sionista Talaia de Vilanova i la Geltrú.

NORMES PRINCIPALS DEL REFUGI

El refugi és per a tots els socis de l'entitat i
acompanyants, sempre que almenys un dels estadants
sigui soci.

Per utilitzar el refugi es podran retirar les
claus a l'estatge social tots els dies feiners de
7 a 9 del vespre: vocal J. Julià, Secció de Munta-
nya, que és la que en té cura.

Articles:

- 1r. - El refugi és patrimoni de tots els socis de
l'entitat. Les normes que regiran el refugi
seran estrictes i concretes.
- 2n. - En retirar les claus s'abonarà l'import cor-
responent a les nits que es pensi pernoctar.
Les claus s'hauran de retornar en 24 hores,
en cas contrari es cobrarà l'import dels dies
que passin.
- 3r. - Per pernoctar al refugi caldrà dur sac de
dormir o llençols propis i coixinera.
- 4t. - En marxar es deixarà el refugi en perfecte
estat de neteja i endreçat. Pensa que si a tu
no t'agrada la brutícia a qui vingui darrera
tampoc.
- 5è. - Els preus de pernoctació a partir de l'1 de
gener de 1990 són els següents:

SOCIS	250 ptes/nit
NO SOCIS	400 ptes/nit
Nens fins a 14 anys inclosos: 150 ptes/nit	

- 6è. - Els no socis, per a fer ús del refugi hauran
d'anar acompanyats d'un soci, que serà el res-
ponsable durant l'estada.
Caldrà que el soci estigui al corrent de paga-
ments. En cas contrari no li seran lliurades
les claus.
- 7è. - Si no plou o neva, tots tenim l'obligació
de restituir la llenya que haguem gastat per-
què la llenyera no quedi mai buida. D'aquesta
manera entre tots tindrem cura que tot rutlli
bé i que l'estada sigui en bé de tots.

Can Baldric (Foto: J. Blanes)

NOTES D'INTERÈS

Al Refugi Baldric tenim llum elèctrica. Per enge-
gar el grup electrogen generador de corrent, cal
tenir presents les següents normes:

- A - Només s'engegarà quan es faci fosc.
- B - Es parará a les 23 hores. En cas de revetlla
o de molta aglomeració de gent es farà quan
es cregui convenient.
- C - EL GENERADOR NOMÉS EL POSARÀ EN MARXA UNA PER-
SONA ENTESA O EL VOCAL DEL REFUGI.
- D - Les anomalies que puguin sorgir i que no esti-
guin contemplades en aquesta reglament seran
resoltes pel Comité del Refugi de la Secció
de Muntanya.

Vocals: Josep Julià i Damià Pérez

Vilanova i la Geltrú, 1 de gener de 1990

EL GRAN DESASTRE

En les caminades per conèixer Catalunya, últimament estem seguint els camins del GR que ens porta des de la punta del Cap de Creus a l'Alt Empordà. En tot el camí hem seguit vinyes abandonades, tot són marges desafiant els pendents i les dificultats. Tots aquests extensos ermots i les barques de planta circular, tan disperses per tot arreu, amb la porta encarada al sud, cobertes d'un sostre bombat, són ja dins del nostre paisatge habitual.

Passarem per Vilamaniscle i d'allí a l'antic monestir benedictí, situat a la capçalera de la vall de la Reguerada, "el Convent", com li diuen. És una construcció romànica del segle XI, per bé que les primeres notícies i alguns elements de la basílica corresponen a la centúria anterior. Pujant els vessants de la vall, els marges ens donen testimoni de les vinyes que allí exis-

tien. Fou ací on, l'any 1879, s'inicià el gran desastre. Mai la pagesia del nostre país havia sofert tant.

Pel monestir de Sant Quirce de Colera, "el Convent", és per on passà la frontera de la temuda fil·loxera. Aquesta plaga, portada a Europa pels ceps provinents de les vinyes americanes -que estan, naturalment, immunitzades als seus efectes-, va afectar greument les vinyes europees i les eliminà en un espai d'anys relativament curt. L'estrall va ésser molt fort a França, un país amb una gran producció i un gran consum de vi. La demanda de vi del mercat francès va créixer d'una manera espectacular. El vi fou cercat i pagat bé per tot arreu. Tots els vessants de muntanyes, tot i que fossin drets i pedregosos i a més plens de boscos, s'arabassaren tots i veieren aparèixer marges i feixes que es pobla-

ren de vinya. La vinya a Catalunya passà pel moment més brillant de la seva història. No solament França, sinó Suïssa, els països nòrdics i Alemanya... Els que no podien importar vi francès el substituïren pel vi català. Però ... és en aquesta situació anímica que comença la gran davallada.

Successivament, comarques senceres van caient en la misèria. És cert que els pagesos reaccionen amb gran tenacitat, i en pocs anys replanten altra vegada de vinya empeltada gran part de les zones damnajades, però ara ja el mercat francès torna a ser atès per les vinyes franceses. L'Empordà, el Bages, el Maresme, el Penedès, el Camp de Tarragona, la Conca de Barberà, el Priorat, van caient successivament dins l'àmbit de la plaga. I encara sort que els anys de diferència amb què ho van fent permeten que,

SANT QUIRZE
DE COLÈRA

J. VOLTÀ

mentre una comarca queda totalment improductiva, ja una altra que ha passat abans per l'estrall a causa de la seva situació geogràfica comenci a produir vi procedent de les noves vinyes. Això permet d'abastar amb vi català el mercat propi, però encara que es produeix una recuperació parcial, certes comarques com són el Priorat, la zona de Cadaqués i Portbou, part del Bages, i en general totes les vinyes en ves-

sants de muntanya productores de vins d'alta graduació, però amb elevat cost de producció, ja no es tornen a recuperar. Els vins del Priorat, per exemple, perden el mercat francès. Altres comarques intenten crear un mercat propi a Barcelona com ho intenten i ho aconsegueixen, per exemple, els d'Alella, i per altra via els del Penedès, on, com a cosa excepcional a Catalunya, s'inicia un procés d'obtenció de vins de qua-

litat, amb les experiències de xampanyització del vi blanc.

Avui, cent anys més tard, perquè les nostres comarques vitícoles es repoblin i vegin les seves estretors transformades en riquesa i benestar, és necessari que Catalunya consumeixi amb preferència els vins nobles del seu propi territori.

Josep Voltà

*Secció
de
Muntanya*

SETMANA SANTA 90

CAMPAMENT
SOCIAL DE
PRIMAVERA

LA FONTETA
SERRA DE PANDOLS

CURSET D'INICIACIÓ A LA TÈCNICA DE MUNTANYA

LA DURADA DEL CURSET SERÀ DEL 27 D'ABRIL AL 3 DE JUNY. PER A MÉS DETALLS, AL NOSTRE ESTATGE SOCIAL TOTS LES DIES FEINERS DE 7 A 2/4 DE 8 DEL VESPRE. PREGUNTEU PER EN J. JULIÀ

VACANCES D'AGOST
OPERACIÓ URUBAMBA90
VILANOVA A L'AMAZONIA
PERÚ-BRASIL

VOCAL: J. JULIÀ

ELS GARÍ, UNA NISSAGA DE FONDES ARRELS VILANOVINES

(Arran de l'article d'en Joan Virella sobre "Les barriades perifèriques de Vilanova (2) publicat en el Butlletí corresponent als mesos de juliol-setembre de 1989, el sotassiat ens va fer arribar les informacions que a continuació reproduïm)

En el Butlletí que edita l'Agupació Excursionista Talaia es publicà un article d'en Joan Virella i en ell es fa un interessant estudi d'uns entorns de Vilanova, el Fondo del Fraig, Mas d'en Palau i els Sis Camins o Creueta del Garí, que van molt lligats durant bastants segles a la meva família, i al finalitzar deixeu flotant una pregunta: ¿qui era aquest Garí que va donar nom a aquesta Creueta dels Sis Camins?

Com sigui que era un avantpassat de la meva família, intentaré donar-vos-en unes dades que us faciliti el seu coneixement, com també el del seu cognom, ja que el seu passat està fortament arrelat a Vilanova, encara que la manca d'espai m'obligui a fer-ho d'una manera telegràfica.

La casa pairal dels Garí és situada al carrer de l'Església nº 13 actualment i el 22 durant alguns segles, transmesa sempre a través de l'hereu, transmissió que no s'ha trencat mai. El llinatge de la meva família era la pagesia, el que era conegut com uns pagesos hisendats, que cultivaven terres pròpies, no eren "menats". M'atreveiria a dir que van ser dels primers que formaren, amb algunes cases aïllades, el primer nucli inicial de Vilanova, que vivim a la mateixa casa d'enguà de l'any 1553, amb 17 generacions controlades des d'aleshores gràcies a un arbre genealògic de la meva família fet pel Pare Garí.

Em plau adjuntar-vos una relació de terres que tenien:

Segons el Capbreu de les terres del Castell de la Geltrú de l'any 1591: Peça en el "Cau del Aguineu" que a Ponent tenia el torrent de la Pastera.

El Cadastre de Vilanova de l'any 1739 ens senyala les següents:

- Peça- 791-A Darró tocant el mar.
- " -1733-A la Creueta d'en Garí, tenia el camí de l'Arbog a tramuntana.
 - " -1734-A Siuella el camí era a llevant, i a migdia el camí de l'Arbog.
 - " -1768-A llevant i migdia del "Mas d'en Palau".
 - " -1882-Al Corral d'en Barceló (ara Corral d'en Cona).
 - " -1893-Al Trader (Cubellas a la Sequia dels Molins).
 - " -1847-Al Corral d'en Ricart (ara Corral d'en Tort).
 - " -1896-A Mars Montes (ara Tèrmica del Foix).
 - " -1982-Al Garbí, a les Quadres, a llevant hi ha havia les Sèquies.

L'any 1691 compraren una peça de terra a Rocacrespa a Joan Ballesster.

L'any 1784 Teresa Quadras aporta per dot una peça de terra en el Mas de les Peres de Ribes, tenia a Ponent Solicrup.

He emprat els toponímics tal com diuen les escriptures que tinc.

L'any 1803 l'Ajuntament de Vilanova, compost del Batlle Josep Fuster i Mossons i els regidors Anto. Martorell, Jph. Comalas, Salvador Ballester, Anto. Parés, Magí Mir, Jph. Soler i Ravella i Jph. Carrera, davant la necessitat de disposar d'una crescuda quantitat de diners per fer soldats, empenyen a Antoni Garí, pagès d'aquesta Vila per la quantitat de dues-centes lliures Barsas, tres jornals d'antiquíssima possessió situats a la partida del Prat.

Parlem ara del cognom Garí. És un derivat del grec Warin i del llatí Garinus, en castellà

Guarino i Garín, del francès Guérin i de l'italià Guerini, és antiquíssim, ja que fa més de mil anys que el trobem, amb l'Abat Garí del Monestir de Sant Miquel de Cuixà l'any 965.

Cal significar que aleshores era nom, ja que no es coneixia el cognom. Aquest començà d'emprar-se en el segle XI, impulsat per les reformes del feudalisme, que portà paulatinament la formació del cognom i la supressió dels motius i els renoms de què fins llavors s'havia fet ús, encara que alguns d'aquests quedaren com a cognoms. Cal recordar que en el segle IX, els noms llatins o germànics s'havien catalanitzat (un Wifred es fa Guifré).

En el s. XIII trobem un Guarí, entre els Consellers de Barcelona entre els mercaders o homes de paratge.

En el Fogatge de Catalunya de l'any 1553, trobem 8 famílies amb aquest cognom, 5 en terres lleidatanes, 2 en terres barcelonines (una d'elles la meva, aquí a Vilanova) i 1 a les terres tarragonines.

En un estudi fet sobre els Garí de la comarca del Maresme per l'Arquitecte de la Sagrada Família, Sr. Bonet Garí, senyala la seva procedència d'Occitània i es dona la circumstància que l'Abat Garí de Sant Miquel de Cuixà ho fou abans del Monestir de Lézat, també d'Occitània.

Amb plau indicar-vos que si volguéssiu alguna dada molt gustosament us en donaria, car tinc papers a partir del 1602, gràcies als quals he pogut trobar-ne més, principalment de les mullers dels meus avantpassats i de la seva procedència i que m'han permès d'afegir-les en l'arbre de la meva família, que com us he dit era fet pel Pare Garí, sortit d'una branca de la meva família.

EL PIULAR

Aquesta masia fou una de les antigues "quadres" de la parròquia de Vilanova de Cubelles i n'esdevingué "partida". Una quadra era una zona especial dins d'un castell termenat (en aquest cas el de Cubelles) o dins d'una demarcació de jurisdicció reial (Vilanova ho era), centrat en una força, torre o domus (casa forta) amb jurisdicció separada territorialment de la del castell. El senyor de quadra (com el d'Enveja i altres) era lliure de tot domini superior per raó de la propietat i de qualsevol prestació. Les partides són porcions de terreny d'alguna extensió i designades amb un mateix nom, part del terme municipal. El Piular era partida l'any 1739.

En fer-ne esment, la Gran Enciclopèdia Catalana li lleva l'article i només diu "Piular".¹⁾ En canvi, la Gran geografia comarcal posa "el Pilart",²⁾ amb "t" final, o sigui, que ni una obra ni l'altra porten la grafia actual més o menys coneguda.

La primera notícia documental és de l'any 1363, quan el bisbe Guillem dividí la parròquia de Santa Maria de Cubelles i creà la de Sant Antoni de Vilanova de Cubelles, marcant els límits des de la Talaia, passant pel puig Torrat i arribant a la mar en el lloc anomenat "Cesdons" (possiblement vora el Racó de Santa Llúcia). Aleshores va fer posar "mollons, sive fitas" i notifica que la Universitat de Vilanova (municipi) i els llocs d'Enveja i Creixell i els de Vilarrodona, Şocarania i d'Spiulart, estaven situats dins els termes de la nova parròquia.³⁾

El significat o etimologia del mot és desconegut. Comprovem que la primera referència inclou l'article salat "S" i la terminació en "t". Aquesta darrera la veurem normalment fins l'any 1591, i després, alternada amb la representació Piular, la continuarem llegint fins el 1820. Quant a l'article, sense salar, el veurem des de 1593 fins avui dia.

Aquestes variacions gràfiques fan que encara sigui més difícil el seu enigmàtic significat.

Les dades cronològiques de la quadra i després partida són:

- 1363 mas "d'Spiulart" en la creació de la parròquia³⁾
- 1380 quadra de "Piulart" en donació reial a Fortià⁴⁾
- 1591 "Mas Piulart" en precepte Pasqual, segons AVINYÓ, p.84
- 1593 "del Piular", en el Capbreu de Cubelles, foli 18v
- 1629 "Manso vulgo dicto den Argalles Quadre de Piular", a llevant de Roçacrespa en document del mas Trader.
- 1633 "domo del Piulart", en altre paper del Trader.
- 1667 "manso vulgo dicto den Aragallés Quadra de Piular", semblant al de 1629.
- s. XVIII "quadra del Piular", també en dades del Trader.
- 1739 Partida del Mas Piulart. Pega núm. 1414 del Cadastre, propietat de Ramon Vidal.
- 1768 "terra vora el Piulart" en document de l'època.
- 1818 "Masia del Piular", propietat de la vídua de Francesc Vidal i de llur fill el Dr. Joan Serafí Vidal i Ballesster, segons document de can Candela.
- 1820 "al Piulart", en dades del masover de can Parellada.
- 1860 "Masia del Piular" en el Nomenclàtor.
- s.XX "Mas Piular", partida d'"El Piular" o simplement "Piular", en el mapa de les partides del terme.

La Masia del Piular (Foto: V. Carbonell)

La pèrdua de l'article salat "es", "sa" o "ça" (del llatí "ipsa") en la parla del poble fou un fenomen habitual en el Principat. És sabut que La Geltrú es deia "ipsa Guisaltrud" en el segle XI, "Sagiultru" l'any 1279 i encara "Sa Guialtrun" o "Ça Gui altrun" el 1381. Així mateix, amb el nom de "Ça Lacuna" es coneixia la part marítima de Vilanova en la "Carta de població" del 1274. Actualment, només queden restes salats en alguns topònims penedescs, com Sant Martí Sarroca, Sant Joan Samora, Sant Joan de ses Rovires, Sant Joan Salerm, Sant Martí Sadevesa, etc.

Cercant el significat del nom hem trobat que "piular" és sinònim de piuar, piulejar, cridar, xerrotejar, garrular, xiular i xericar. Per altra banda, per "piula" són coneguts uns determinats ocells. Una "piula" és un petard petit. El verb "piular" vol dir cridar amb veu prima, com la dels pollets o ocells petits. Una cosa que "piula" es diu d'aquella molt bona o molt intensa, que està molt bé. Hi ha persones

que porten els cognoms Piulach, Piulacs o Piulats; el primer sembla venir del celta 'Biulacos', però tots tres poden ser el topònim occità 'Pauliac', o derivats del cognom francès 'Pauillac' o de l'occità 'Pauilhac'.⁶⁾

Veritablement estrany és l'acabament del nostre topònim en "t", lletra que persisteix ben bé fins al segle passat i que pot excloure qualsevol relació amb la "piula" i amb el "piular" dels ocells. Coromines ens confirma que aquesta onomatopeia es troba documentada per primera vegada l'any 1372, o sigui, posterior al nostre "Spiulart",⁷⁾ però ultra això, ens diu que en llengua d'oc és molt anterior, i avui, amb arrelament àdhuc toponímic fins al Bern, on d'un penyal amb tornaveu l'anomenen 'Peyre-piule'.

Aquestes darreres exposicions ens poden fer creure que el mot "Piulart" sigui de procedència occitana, com també podien ser-ho els cognoms més amunt esmentats, però la finalització en "rt" ens fa dubtar.

El Piular o el Piulart és una casa encarada a migdia, amb teulada de doble vessant sobre la façana, diverses vegades reconstruïda, amb antics cellers i corrals transformats en magatzems. Per ara, la història d'aquesta masia continua amb vigència.

Vicenç Carbonell i Virella

NOTES

- 1) Volum 1, pàg. 642, 1978.
- 2) Volum 5, pàgs. 260 i 264.
- 3) Sebastià PUIG I PUIG, "Episcopologio de la Sede Barcinonense", apèndix núm. 118, 1929.
- 4) AVINYÓ, "Història de Cubelles" pàg. 25, 1960.
- 5) ALCOVER-MOLL, volum 8, pàg. 620 i següents.
- 6) Francesc de B. MOLL, "Els llinatges catalans", pàg. 71, 169 i 312.
- 7) Joan COROMINES, "Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana", VI, pàg. 573.

agraïment

Des d'aquestes planes voldríem fer arribar el nostre agraïment per les sentides mostres de condol que s'han tramès a la Talaia amb motiu de la sobtada mort del nostre consoci i constant col·laborador d'aquest Butlletí, en Joan Virella i Bloda. Ha estat una vida truncada inesperadament i una sotragada per a tots els qui el coneixíem bé, que som molts.

El nostre agraïment, doncs, als nombrosos socis assistents en el seu enterrament, als membres representants de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya i de l'Institut d'Estudis Penedescs.

Agraïm també i ens fem ressó dels articles apareguts i de què som coneixedors en el moment de redactar aquestes línies:

- * A "La Veu de l'Anoia", de Salvador Palau i Rafecas, "el Calo"
- * A "L'Eco de Sitges", de l'Ignasi M. Montaner
- * Al "Diari de Vilanova", publicació d'una nota redactada per la pròpia Talaia.

i d'altres mostres de condolència rebudes a l'Entitat:

- * esqueles aparegudes a l'"Avui" i al "Diari de Vilanova"
- * telegrams de
l'Alcalde del Vendrell
Centre Excursionista del Penedès
Unió Excursionista de Catalunya de Sants
- * cartes de
l'Alcalde de Vilanova i la Geltrú
Centre Excursionista de Molins de Rei.

Tots plegats desitgem que gaudeixi de la pau i el repòs.

APUNTS DE LA XXXII MARXA D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ

La XXXII Marxa passarà a la primera plana de la història d'àmbit social per la tràgica connotació que l'embolcallà amb la pèrdua irreparable del seu gran propulsor. El nom d'en Joan Virella anava i anirà sempre lligat a la Marxa de la Talaia, nogensmenys, el seu estil depurat per donar-li un contingut històric, documental i àdhuc llegendari, sense desmerèixer la sensibilitat que tenia per elegir el marc físic per a realitzar-la són alguns factors importants on els seus deixebles haurem sempre d'emmirallar-nos.

Cada any, un cop celebrada la Marxa, era ell qui recollia les dades tècniques i les característiques més essencials que l'havien configurada i redactava el seu "anecdolari" perquè en quedés constància escrita en el butlletí. Poc podia pensar-m'ho que em tocaria a mi haver de redactar aquestes notes; precisament aquest any en què tot queda imbuït en els fets que condicionen el trist "anecdolari".

L'11 de març es presentava com una jornada esplèndida. Un dia sense boira, gens de fred, sense un alè d'aire, cap núvol... Un temps immillorable i extraordinàriament casual. Per a aquesta edició, els organitzadors havíem escollit com a escenari els estreps propers al massís del Montclar, fins a assolir el seu cim a redós de la capella romànica dedicada a Sant Miquel, seguint un itinerari variat i bonic amb començament i final en el poblet de Pontils, vora les aigües del Gaià.

Després d'esforçar-nos en donar la informació oportuna a tots els socis i entitats, recollíem ara els fruits millorant conside-

rament la inscripció dels darrers anys: 96 equips, 30 dels quals s'integraven en les vuit entitats foranes que hi eren representades. Una inscripció, aquesta, només superada l'any 1981 amb 112 equips participants. Això féu que, a primera hora del matí, l'ambient a la placeta de Pontils fos formidable.

Aquest any havíem previst introduir una sèrie d'innovacions tècniques i ambientals. La primera fou l'esmorzar gratuït i col·lectiu abans d'emprendre la sortida; n'eren responsables en Salvador Artigas i la seva muller, la Pilar, en Pitu Blanes i l'Anna Carbonell. Cal assenyalar també altres col·laboracions: Tina Moya,

El cim del Montclar i l'ermita de Sant Miquel (Foto: M.Vidal)

El poble de
Vallespinosa
(Foto: M.Vidal)

M. Carme Barceló, M. Carme Sagarra, Pili Meléndez, Virtut Castro i Marcellina Simon entre d'altres. Feina ingrata aquesta, de servei desinteressat i amor al proïsme, que fou àmpliament compensada per la bona acceptació que tingué i perquè generà un ambient festívol i comunicatiu entre marxadors. Per bé que no hi mancà algun abús puntual, aquest resultà poc significatiu i ben visible.

Mentrestant, a la taula de sortida, en Jani Ferrer repartia la documentació als equips, en Salvador assignava en els fulls de ruta l'hora de sortida als diferents equips, jo mateix prenia les degudes anotacions i orientava el Lluís Forgas en l'ordre de sortida perquè aquest transmetés per l'altaveu l'instant precís en què cada equip havia d'empendre la marxa.

Poca estona abans, el grup que encapçalava la Marxa i que havia de vetllar la constitució dels controls, es despedia joiosament amb un senzill "a reveure". Acompanyaven el Cap de Marxa en Vicenç Carbonell i en Salvador Palau Rafecas "el Galo", home carismàtic, bon company i gran coneixedor d'aquests contorns, que va contribuir desinteressadament i profitosa en ajustar l'itinerari. També hi anaven en Xavier Capdet,

en Josep M. Also i la Dolors Lacasa i el seu fill Albert, tots ells integrants del control A; i encara, en Manel Vidal, el Ramon Casas, el Bundó, en David Vidal, la seva muller M. Rosa Simon i el seu fill David, en Josep M. Sánchez, la Petri i el Carles Gómez, integrants, aquests, del control B que havia de situar-se al cim del Montclar i en un control de pas proper.

Fou tot just en acabar de deixar aquest primer control quan el Joan, que havia estat el darrer en reemprendre la marxa, es desplomà a terra sense sentits ni temps de fer cap exclamació. Caigué en mala posició i s'obrí un trau al front, però la gravetat era major i extrema. El Galo li practicà la respiració artificial, el somogueren..., res, tot fou debades. En Gómez baixà veloc a cercar ajuda: "un jeep, aviseu els de la Creu Roja... en Joan ha caigut i ha pres mal... preneu també el walky-talky..." Cal aquí assenyalar la despesa col·laboració que oferiren l'Antoni Campillo i en Ramon Llenas amb el seu vehicle tot terreny. Però malgrat el disgust i la incertesa la marxa prosseguia. Fou quan havien sortit 35 equips que arribà la trista notícia pel sistema de transmissions que tot just estrenàvem. M'ho digué el Pitu: "el

Joan és mort!". Vaig entendre ràpidament que la notícia era irrevocable. Vaig informar el President abans de submergir-me en la desesperació. Poc després el silenci a la plaça era absolut. Previ acord amb l'Amadeu Inglès, Delegat de Marxes de la Federació, en Salvador confirmava per l'altaveu la trista notícia i la conseqüent suspensió de la Marxa.

No cal expressar aquí la consternació que produí la notícia. El destí li havia reservat un dia ben assenyalat: el de la celebració de la Marxa, i en plena activitat, envoltat de quasi tots els seus companys treballant per a una mateixa causa. Quines coincidències ens reserva la vida!

Ben aviat s'avisà els altres controls, tots ells ja situats i que cal enumerar: els primers foren en Josep Julià i l'Enriqueta, que ja havien pujat al Montclar des de Biure, disposats a consolidar un pas mitjançant una corda de seguretat i vetllar el control 2 de pas. A baix, prop de la carretera, en Ramon López amb la Delfina i l'Andreu Usieto amb la Maria també esperaven el pas dels marxadors. En Jordi Forgas i el Josep Elias júnior estaven disposats a fer el control 3 de pas. A Vallespinosa esperaven la Blanca Forgas, la Victòria Carbonell, la Lídia Farràs, la

Rosa M. Farriol i la Isabel Herres. En el control F, situat en una cruïlla propera al Mas Vilar, hi havien la Marina Massó, en Josep Elias i la Roser Grifoll. El darrer control abans de l'arribada se situava a Santa Perpètua de Gaià i n'eren responsables en Josep Torras, la Paca Sánchez, en Jaume Carbonell i la Rosa Raventós. Havien d'integrar l'equip "escombra", en Jani Ferrer, el Toni Castelló i la seva muller, la Rosa Borbonès.

El recorregut total era de 17290 m, que s'havien de fer en un temps real de 4h 11' 30" i 34' més neutralitzats, totalitzant 571 punts. La mitjana general de marxa era de 4,125 km/h. A semblança d'altres edicions, els marxadors disposaven d'un mapa imprès a quatre tintes realitzat pel qui signa l'article. Era previst que quan finalitzés la Marxa es repartiria el corresponent relat complementari, amb una coberta dibuixada per en Josep M. Also; el text fou transcrit per la Blanca Forgas, però les fotografies i el text eren obra d'en Joan Virella. Fou, en definitiva, la seva darrera obra escrita.

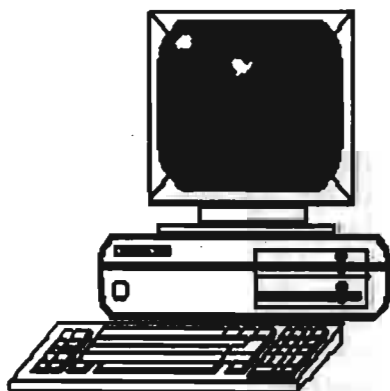
Dins de l'apartat de les modificacions tècniques cal esmentar, al marge de retardar la sortida

del primer equip en trenta minuts per facilitar la possibilitat d'esmorzar abans d'emprendre la sortida, la introducció del sistema d'apreciació del "mig minut", (creiem que és el primer cop que es fa a Catalunya) i que hom podia seguir comprovant la taula de transformació horària que també es va repartir. El condicionament d'un ordinador que havia de donar la classificació provisional immediata just en el moment en què acabés la cursa el darrer equip, ja que les dades les havia d'anar transmetent l'equip "escombra" mitjançant un walky-talky a mesura que s'anessin tancant els controls, seguint un exhaustiu programa de comunicacions. També els fulls de descripció van ésser repartits íntegrament en el sobre d'inscripció, a diferència del que s'havia fet sempre

Molts sabíem que en Joan era reaci a alguns d'aquests canvis. No creia que els rellotges, que per cert, els havíem comprat junts feia quinze dies, poguessin arribar a funcionar tots al segon perquè ell no ho havia aconseguit mai; ensems dubtava que els controls poguessin exercir aquesta feina tan complicada d'apreciar el mig minut. Se sorprengué que en una reunió anunciada per carta per alligonar els controladors, l'assistència fos massiva. Algu-

nes coses començaven a canviar, els acords eren presos en les reunions de Comissió de Marxa, simplement per majoria, i ell havia d'acceptar aquesta fórmula democràtica malgrat que tants i tants anys la majoria de coses les hagués decidit ell tot sol. Sort n'hi hagué d'aquesta tossuderia i d'aquesta illusió renovada en cada edició de què disposava... Tot té els seus alts i baixos, i la Marxa no devia ser cap excepció. Ell donava la confiança absoluta d'una nova celebració. Sense adonar-se'n, però, ens ha transmès el missatge. Ara, no solament som capaços d'organitzar la Marxa sols sinó que, a més, hem de fer-ho, obligats per la seva absència. I procurarem de fer-ho bé, i millorar-nos si cap en cada nova edició. Ho farem perquè crec que una bona colla de talaïencs tenim consciència que ens correspon un lloc, amb una assignació i responsabilitat precisa per exercir i perquè crec un cop més que som capaços de reeixir a nivell col·lectiu sumant, precisament, tot aquest cúmul d'esforços, sense diferències ni enveges, sense rancúnies ni velleïtats. Malgrat la pèrdua, tant de bo aquesta família pugui ser més nombrosa...

Antoni Sagarra i Mas

INFORMATICA

Poke

C/. Campanar, 2
Tfno. 893 54 52

08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

**INFORMÀTICA POKE HAN ESTAT
COL·LABORADORS EN LA INFORMATITZACIÓ
DE LES DADES DE LA MARXA PER DESCRIPCIÓ.**

MARXA D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ

BALANÇ PARTICIPATIU, HORARIS I QUILOMETRATGE

Nº ORDRE	ANY	INDRET	ENTITATS FORANES			ENTITATS LOCALS		Participació	km	Horari efectiu
			amb represent.	dret a classif.	TOTAL EQUIPS	TOTAL EQUIPS	Talaia + Acord/Unió			
SOCIAL	INTER.							TOTAL		
1		1959	Castelldefels - Beques			16		16	14,858	4h 06"
2		1960	Vilanova-Cubelles-Pantà Foix-Vilanova		1	26		27	25,916	
3		1961	St.Pere Ribes-Olivella-Canyelles			52		52	21,771	
4		1962	Gavà-Massís del Garraf-Castelldefels		15	44		59	24,158	5h 55"
5		1963	Castellet-Torrelles-Canyelles			32		32	18,215	4h 53"
6		1964	Sitges-Jafra-Sitges		3	25		28	22,031	5h 25"
7		1965	La Joncosa de Montmell-Santes Creus		16	29		45	17,978	4h 07"
8		1966	Olivella-Can Macià-Hostal del Ganxo			24		24	16,579	4h 00"
9		1967	Querol - Sta. Perpètua-Esblada	3	9	26		35	21,415	5h 33"
10		1968	La Llacuna-St.Martí de Tous	5	14	25		39	18,494	4h 49"
11		1969	La Riera de Gaià - Salomó	9	36	24		60	16,784	4h 00"
12		1970	La Plana Rodona-Olèrdola	7	22	41		63	16,545	3h 56"
13		1971	Castellví de la Marca-Aiguaviva	7	21	18		39	16,440	4h 20"
14		1972	Abellar-Font.Rubi	7	21	35		56	15,078	3h 47"
15		1973	Carme-Mediona	3	9	28		37	15,794	3h 41"
16	1	1974	Ordal-Gelida	9	7	46	0	46	14,353	3h 40"
17	2	1975	Capellades-Poble de Claramunt	16	9	81	0	81	15,445	3h 57"
18	3	1976	Vallcarca-Ca l'Amell de la Muntanya	9	5	56	0	56	15,522	4h 02"
19	4	1977	Torrelles de Foix -Can Coral-Sti.de Foix							
20	5	1978	Rocacrespa -Pantà-Can Cassanyes-Lalaia	8	5	46	12	58		
21	6	1979	Canaletes -El Bedore	9	5	69	13	82	13,697	3h 36"
22	7	1980	St.Quintí de Mediona	8	5	68	14	82	14,650	3h 46"
23	8	1981	Miralles -El Grony-Gorg del Diable	9	7	76	(26 + 10)	112	16,707	3h 55"
24	9	1982	Pla de Manlleu-Celma-Vall d'Infern	12	5	49	(29 + 11)	89	10,454	4h 27"
25	10	1983	La Llacuna-Puig Castellar-Font Cuilora	4	0	6	58	64	17,620	4h 06"
26	11	1984	Ca n'Aguilera(Picra)-Castellolí	3	0	6	22	28	18,707	4h 27"
27	12	1985	La Joncosa de Montmell-St.Marc	9	4	30	33	63	22,618	5h 12"
28	13	1986	Pontons-St.Salvador-St.Joan de la Muntanya	8	4	32	36	68	15,106	3h 37"
29	14	1987	Pierola-St.Cristòfol-Can Termans	6	3	26	38	64	12,011	2h 53"
30	15	1988	Sta.Margarida de Montbui-Collbàs-La Tossa	6	4	40	43	83	16,366	4h 02"
31	16	1989	El Remei(Alcover)-L'Aixàbiga-Riu Glorieta	5	4	16	(45 + 9)	70	18,243	4h 23"
32	17	1990	Pontils-Massís Monclar-Vallespinosa (fou suspesa poc després d'haver-se començat)	8	5	30	(50 + 16)	96	17,290	4h 11"

MARXA D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ

TAULA DE GUANYADORS

any	socia	inter	1 er classificat social	2 on classificat social	1 er classificat forani	entitat	nº
1959	1		Anton Penna-Artigas	Rius- Rius			
1960	2		J. Tuset-Jordi Garcia	Josep Ubach-Enric Aguado			
1961	3		Josep Julià-M.Dolors Sanmiguel	Montserrat Sivill-Maria Alvarez			
1962	4		Josep Ubach-Enric Aguado	Pere Camarós-Josep Anton Rion			
1963	5		J. Osuna-J. Canovas	F. Ruiz-J. Subirats			
1964	6		Ramon Lozada-Lolita Espi	Gabriel Pons-M.Angels Sanmiguel	Alfons Udina-Francesc Benages	Vilafranca	1º
1965	7		A. Granell-Isidre Marin	David Vidal-M.Angels Albet	S.Ruiz-A.Romà	(convictal)	2º
1966	8		Manuel Prats-Josep M.Plana	Antoni Llorba-Fina Sanchez			
1967	9		Alvar Archilla-M.Angels Albet	Xavier Salleras-Nuri Vila	Cinto Iaulats-Francesc Lluna	Vilafranca	5º
1968	10		Isidre Poch-Josep Bruna	Aurèlia Rion-Carme Guindal	Andreu Romà-Francesc Farré	Dinàmic	1º
1969	11		Pitu Blanes-Pili Meléndez	Manuel Prats-Josep M.Plana	Andreu Romà-Manuel Martí	Dinàmic	1º
1970	12		David Vidal-M.Rosa Simon	Mingo Vedo-Montse Rimbau	Josep M.Esteban-Pere Cabré	CN. Igualada	4º
1971	13		Francesc Montaner-Isabel Romeu	Ramon Martí-Maria Planas	Miquel Cuatrecasas-M.Ribas	CN. Igualada	3º
1972	14		Pitu Blanes-Pili Meléndez	Antoni Llorba-Fina Sanchez	Antoni Gómez-Ieresa Montfort	Molins	5º
1973	15		Lluís Daviu-Carme Borrego	Josep M.Plana-Isabel Mier	Miquel Cuatrecasas-M.Ribas	CN. Igualada	4º
1974	16	1	-ningú-	-ningú-	J. Lenin-Carme Calaf	Taradonna	
1975	17	2	-ningú-	-ningú-	Ramon Gómez-Baldri Burges	U.L.C.	
1976	18	3	????	????	Vicenç Tomàs-Jordi Sicart	U.L.C.	
1977	19	4	????	????	-????-		
1978	20	5	Josep Planas-Josep M.Plana	Jordi Pujol-Ieresa Pujol	Amador Fontanals-Alicia Fontan	St.Vicenç II.	
1979	21	6	Manuel Prats-Josep M.Plana	Manuel Dalmau-Anna M.Avilés	Joan Domènech-Josep Massó	Pignat	
1980	22	7	Marcel·lí Ferrer-Marcel·lí Ferrer	Jaume Guimerà-Fina Roig	Xavier Pérez-Antoni Diaz	San Martí	
1981	23	8	Josep M.Plana-Roser Muela	Lluís Daviu-Felix Sans	Jaume Urpi-Elisabet Badell	CE Penedès	
1982	24	9	Josep Planas-Eva Planas	Joan Sivill-Gemma Capdet	Enric Gib-Enric Batet	CE Aliga	
1983	25	10	Jaume Guimerà-Fina Roig	Miquel Borrado-Carolina Roig	Josep M.Cuscó-M. de la Peña	CE Penedès	
1984	26	11	Lluís Daviu-Josep M.Plana	Josep M.Barot-Susanna Guimerà	J.Mioche-J.Selleras	CE Penedès	
1985	27	12	Xavier López- Josep Planas	F. Sancho-Xavier Planas	S.Leonard-J.Caralt	U.L.C.	
1986	28	13	Jordi Pujol-Laura Canet	Josep M. Planas-Roser Muela	Amadeu Inglés-Santi Leonard	U.L.C.	
1987	29	14	Josep M.Plana-Roser Muela	Marcel·lí Ferrer-Margarida Paterna	J.Calasús-Josep M.Casas	CE Penedès	
1988	30	15	Ieresa Pujol-Salvador Baig	Marcel·lí Ferrer-Margarida Paterna	Miquel Cuatrecasas-M.Ribas	CN. Igualada	
1989	31	16	Martí Artús-Marcel·lí Ferrer	Assumpta Baig-Pere Coromines	Lluís Blanch-Francesc Blanch	U.L. Blaus	
1990	32	17	-suspesa-	-suspesa-	-suspesa-		

NOTÍCIES I COMENTARIS

MÉS COSES DEL "DIARI"

El "Diari" cada dia té més pàgines i dóna més informació dels nuclis de població de la zona marítima del Penedès. Aquesta informació és diversa, variada, des dels esdeveniments col·lectius fins a la demografia setmanal, passant per articles periodístics de més o menys rellevància, i col·laboracions periòdiques, algunes certament interessants.

Abans, potser era un "Diari" més històrico-geogràfic, i feia una bona tasca local, relacionant tots els acords municipals amb molt detall. Actualment, això s'ha perdut, i quan fa esment de notícies on surten noms de lloc, poques vegades l'endevinen.

Darrerament, feia saber que "un grup de joves netejarà el bosc de Solés", així, sense la R (19 gener 1990). Vam pensar en un error d'impremta. Però la setmana següent "La Unió Vilanovina Grup BTT" comentava que "han anat a Solers" (pàgina 9 del 26 gener 90) i en canvi, a la pàgina 15 del mateix "Diari" es tornava a netejar el "bosc de Solés", aquesta vegada amb lletres ben grosses. Era una bona mostra en un mateix periòdic.

Una altra qüestió fa una temporada que l'estem llegint. En el "Diari" del 9 de febrer es diu que el Ple de l'Ajuntament ha aprovat definitivament la proposta de la Comissió d'Ordenació Territorial i Obres, consistent en el Projecte d'Urbanització de Sant Cristòfor, amb R final. Temps enrere, ja vam comentar que a Vilanova i La Geltrú mai s'ha dit així, i que no calia documentar-ho. Els que fan l'onomàstica el deu de juliol, entre ells el nostre amic Tòfol, es diuen Cristòfol, amb L. I si es tenen dubtes, en el darrer plànol de Vilanova i La Geltrú (de l'any 1988) es

L'illa de Buda al Delta de l'Ebre (Foto: J. Blanes)

poden veure el carrer, el camí i la pujada de Sant Cristòfol, a més del carrer de Cristòfol Raventós, topònim que també es pogué comprovar en els Nomenclàtors del 1988 i del 1989, on a més hi ha el nou passeig de Sant Cristòfol.

ECOLOGIA I ESPAIS NATURALS

Els ecologistes de la Terra Alta, Amics de l'Ebre i Centre d'Iniciatives turístiques d'Horta de Sant Joan han posat el crit al cel oposant-se a l'explotació d'una pedrera de marbre dins l'àmbit dels Ports de Tortosa-Beseit, sense respectar les normes del Pla d'Espais Naturals que protegeixen la zona, però amb el vist-i-plau del batlle.

Aquesta pedrera de marbre, d'un color entre rosa i grana, fou abandonada fa uns 20 anys per la fragilitat de les lloses. L'empresa Marc, S.A. creu que podria resultar rendible aplicant a la pedra una nova tècnica d'enduriment. Es creu que aquest sistema amb líquids especials ocasionarà, a més de l'impacte visual de l'extracció, una greu contaminació ambiental. També s'ha denunciat la tala indiscriminada, la caça furtiva de la cabra hispànica i els projectes d'embassament a la capçalera del riu d'Algars.

El Delta de l'Ebre, a pesar de la declaració de Parc Natural, continua amenaçat per urbanitzacions i ports esportius, un d'ells a l'illa de Buda. Es parla d'una urbanització per a nou mil persones i un camp de golf al costat de la llacuna de la Tancada.

El passat octubre s'engegà una campanya de protesta i preservació dels límits i zona de seguretat a l'entorn del parc. Desitgem èxit als promotors de la campanya

QUI PARLA D'ANAR A ESQUIAR

Vaqueira, aquest any, només ha pogut ensenyar la neu en els seus cartells. Aquesta estació, junt amb les de la Molina, Masella, Rasos de Peguera i Vallter 2000 han donat ja per tancada la temporada blanca, sense poder esperar a Setmana Santa. És un dels anys que arrossegà més dèficit als centres hivernals de Catalunya. Les pèrdues en aquestes estacions es preveuen considerables.

Les estacions que han tingut una millor temporada han estat Port Ainé i Superespot, al Pallars Sobirà, i Boí-Taüll a l'Alta Ribagorça. Aquesta darrera

NOTÍCIES I COMENTARIS

s'ha vist beneficiada per la falta de neu a la Vall d'Aran, on la crisi s'ha estès, també, a tot el sector comercial i hotelier.

I ja pot anar predicant en Rodríguez Picó... Encara que potser que ho encerti i a la propera Setmana Santa ens despertem amb tots els voltants nevats. Està tot el món tan capgirat!

ALLÒ DE "ESTAR AMB L'AIGUA FINS AL COLL", RES DE RES!

Els pantans d'Euskadi i Catalunya es troben sota mínims. Una sequera que no es donava des de l'any 1899 fa que les reserves d'aigua d'Euskadi només garanteixin el consum per a 40 dies (això ho llegim a la premsa del 22 de març). La comissió interinstitucional d'aquell país, que està elaborant un informe sobre les repercussions en els diferents sectors, donarà prioritat fonamental al ciutadà "que és el que directament està patint les conseqüències", a pesar que també el camp d'hoteleria ha estat molt perjudicat.

La conca hidrogràfica del Pirineu oriental és la més perjudicada per la sequera d'aquest any. Mentre la mitjana estatal de la capacitat hidràulica se situa en el 61 per 100 del total, al Pirineu oriental la reserva és del 23,9 per 100.

El pantà de Sau ha registrat el nivell d'aigua més baix dels darrers anys de vida. En aquests moments el seu nivell no arriba ni al 10 per 100 de la seva capacitat total i té aigua per a menys d'un mes i molt poca d'oxigen. L'eutrofització, déficit d'oxigen de les aigües profundes d'un embassament, ve per la càrrega de substàncies consumidores d'oxigen, com a conseqüència de la forta entrada de fòsfor i per l'alt grau de contaminants orgànics que hi aboquen els rius, com plastificants, pesticides o hidrocarburs.

El Pantà de Sau s'ha tornat a buidar. Foto Arxiu

L'esglesia de Sau, amagada sota l'aigua, ha tornat a emergir tota sencera. Encara recordem el nostre pas per aquella zona en el recorregut del GR Vilanova-Canigó, quan se'n veia només la punta del seu campanar.

DESTRUCCIÓ AL RIU MONTSANT

A la Lliga per a la Defensa del patrimoni Natural (DEPANA) a Barcelona han arribat denúncies sobre la destrucció del bosc de ribera del riu Montsant. Fa uns dies, els excursionistes tarragonins han vist com un tram del riu comprès entre Margalef i l'aigua-barreig amb el barranc de la Coma Negra estava arrasat, riu i bosc, hàbitat d'infinidat d'espècies animals i vegetals "protegides" per diferents lleis...

Membres del Grup de Natura del Centre Excursionista de Tarragona fan les perquisicions corresponents i s'enteren, indignats, que la Generalitat ha donat permís per prolongar la destrucció fins a l'alçada de la Penya Roja, uns cinc quilòmetres. Amb l'excusa de les riuades s'han carregat un dels millors trams dels millors rius de la conca mediterrània.

La nostra enhorabona als senyors cap pensants de la Secció Territorial del Medi Natural del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat...!

ADÉU PORT D'ENVALIRA !

Els andorrans volen enllestir el túnel d'Envalira en el termini de quatre anys per millorar l'accés a França. Segons l'avantprojecte redactat, aquest túnel tindrà una longitud aproximada de tres quilòmetres i unirà la zona de l'estació d'esquí Grau Roig a la parròquia d'Encamp amb el Pas de la Casa. Això evitarà el port d'Envalira, que és a la cota 2400 i sembla que és el més alt d'Europa. El projecte inclourà, a més, una carretera de tres carrils i d'uns vuit quilòmetres que anirà des del Pas de la Casa fins a l'Hospitalet, seguint el marge esquerre del riu Arieja. Hi haurà la firma d'un conveni amb les autoritats franceses, amb el compromís oficial de continuar aquesta carretera per unir-la amb la N-20 francesa, en un tram que no arriba al quilòmetre de longitud.

Està prou bé per als cotxes i els soferts conductors, però i aquella meravella de paisatge en què cada retomb és una novetat panoràmica de prats, verdor o de neu? Tot sigui per la velocitat! Per cert, per què volem anar tan de pressa si no ens agrada envellir!?

FOTOS

Mercade

MERCADERS, 4
TELÈF. 893 09 05
08800 VILANOVA I LA GELTRÚ
(BARCELONA).

FOTOS, REPORTATGES, ESTUDI,
CARNETS, PÒSTERS.
FOTOCÒPIES A L'ACTE,
REPRODUCCIONS,
REVELATS AFICIONATS
EN COLOR, BLANC I NEGRE,
VENDA D'APARELLS,
ACCESSORIS I MATERIAL
SENSIBLE PER A FOTO I CINEMA,
ÀLBUMS, PORTA-RETRATS,
PLASTIFICATS, ETC.

LA QUALITAT

SUPERMERCATS * SEGUR DE CALAFELL

BOLSOS

rodero

Avda. Francesc Macià, 65 / Sant Gregori, 4
Tel. 815 18 44
08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

VIDRES VILANOVA

ROUTE

CRISTALLS I VIDRES PLANS
DE TOTA CLASSE
FUSTERIA D'ALUMINI

EXPOSICIÓ
PARE GARL 26
TEL 893 87 07

mampares
bany i dutxa

VENTIKLAR®

2S Cesana spa

MABELUX

d uehban®

ORIGINAL DUSCHOLUX®

Vols fer un bon negoci?

Jo hi participo

PROJECTE S.A.

• Sense Accidents

• Sense Alcohol

• Sense Addicció a les drogues

Participa-hi

Fes-te voluntari

Truca'ns al telèfon 315 32 00, o escriu-nos
a l'apartat 660 de Barcelona.

Ajudem al programa de seguretat viària.

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Direcció General d'Acció Cívica